ORAS

Kiek debesuota, šilčiau (apie 85°). Saulė teka 5:48, leidžiasi 8:05.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CAnal 6-4380
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXIX. Price 5c Chicago 8, Ill. Trečiadienis, Rugpiūčio-August 6 d., 1952 Kaina 5c No. 185

UNITED STATES POSTAGE CHICAGO ILL. 1 CENT 1

Midwest Inter-Library Center 5721 Cottage Grove Ave

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

NUTEISĖ DAR 14 AMERIKOS KOMUNISTŲ VADŲ

VLIKAS PATVIRTINO VYKDOMĄJĄ TARYBĄ

Iš Tuebingeno, Vokietijos, yra gautas toks rugpiūčio 3 d. pranešimas:

"VLIKas patvirtino naują Vykdomąją Tarybą iš žalkausko, šidiškio, Brako, Karvelio, Ivinskio. Pastarasis išrinktas atsisakė. Vykdomoji Taryba paliekama Vokietijoje."

Čia du nauji dalykai. Vienas tai — Vykdomosios Tarybos narių skaičius. Anksčiau buvo nusistatyta sudaryti ją iš trijų narių, duodant jai atskirą reikalų vedėją. Dabar sakoma, kad Tarybon išrinkti ir patvirtinti penki asmenys, bet vienas atsisakė. Neaišku, ar Ivinskio vieton bus renkama kitas.

Antras dalykas tai — V. Tarybos būstinė. Buvo nutarta kelti ją į Paryžių. Dabar pranešama, kad ji paliekama Vokietijoje.

ŽALKAUSKAS VYKSTA EUROPON

Pirmdienį K. Žalkauskas, Vykdomosios Tarybos pirmininkas, kartu su V. Sidzikausku, Lietuvių Patariamosios Grupės pirmininku, išvažiavo į Washingtoną pasikalbėti su ministeriu P. Žadeikiu.

Žalkauskas rengiasi išvykti į Europą pirmuoju laivu.

KLAIPĖDA RUSINAMA IR KOMUNISTINAMA

Graži Neringa paversta karo medžiagų sandėliais

Pasiekusių Vakarus žmonių teigimu, daugiau kaip pusė visų Klaipėdos miesto gyventojų yra jau svetimieji. Ypač daug kariuomenės, tikrų aziatų.

Prie Nemerzatės yra rusų karinė stovykla. Neringa paversta tikrais karo medžiagų ir įrankių sandėliais — ten rodytis negali net komunistai be specialaus Vilniaus MVD leidimo. Paprastai Klaipėdoj dienos metu eina pareigas apei 500 milicininkų ir sargybinių. Lietuviai milicininkai gali būti tik iki vyr. letenanto laipsnio, uniforma — mėlyna su sidabriniais ženkleliais (Vilniuj — mėlyna su raudonais apvadais). Be to, yra dar kriminalinė policija, susisiekimo, politinė, kovai su spekuliantais etc.

Nė vieno lietuvio kapitono žvejybos laivyne

Jau ir kolchozininkai su žvejų artelių nariais pradėti mokyti rusų kalbos, kad galėtų "iš originalų skaityti Lenino ir Stalino veikalus". Net ir vaikų darželiuose mokoma: Stalinas, Leninas — mūsų vadai, piautuvas ir kūjis — mūsų ženklai. Iš laivų kapitonų lietuvių nėra nė vieno; seniau buvo du, bet vienas buvo suimtas už "sabotažą", o kitas (L. Kublickas) vis tiek būtų neišvengęs tokio pat likimo, tad pabėgo į Švediją.

Jūros žvejų mokykloj paruošiami kapitonai ir jūrininkai veik vieni rusai. Klaipėdos uoste žvejybai naudojamų laivų priskaitoma apie 70, tolimajai žvejybai ("logeriai") — paimti iš vokiečių, reparacijų sąskaita. Jie karo metu ir vėl gali būti paversti kariniais laivais. Dabar — pagal planą — iš laivo reikalaujama sugauti po 35 t žuvų per mėnesį. Žvejo vidut. uždarbis po 250-400 rublių, o paskoloms turi atiduoti ne mažiau kaip vieno mėnesio atlyginimą.

Turgaus dienos tik sekmadieniai

Kaip visoj Lietuvoj, taip ir Klaipėdos krašte turgaus dienos nustatytos tik sekmadieniais. Pritrūkus cukraus, kartais Klaipėdoj veikiantis saldainių fabrikas uždaromas net kelias savaites. Traukiniai ruožu Klaipėda - Telšiai - Šiauliai - Kaunas kursuoja tik vieną kartą per porą. Dr. Trukanas buvo tikrai nuteistas 15 metų, taip pat prof. Užpurvis. Išvežta ir Borcherto žmona su sūnumi. 1948 m. buvo iškilmingai sutiktas transportas grįžusių iš Vokietijos, Trakys kalbėjo net per radiją, bet dabar apie grįžusius daugiau nieko negirdėti. Ir lietuviai mėgina kartais su vokiečiais pasiekti Vakarus, bet nesėkmingai. Pvz., vieno lietuvio diplomato giminaitė, gydytoja, sugauta be leidimo bėgant į Vokietiją, pernai nusinuodijo. Jos giminės paskiau buvo pašalinti iš tarnybų.

Visur neapykantos ugdymas prieš JAV

Šiemet, kaip prisipažįsta ir pati "Sov. Litva" Nr. 87/52, Klaipėdos mokytojų institute buvo suvaryti pasisakyti apie pasirodžiusį rinkinį "Amerikos imperialistų nusikaltimai Lietuvos žemėje" apie 200 asmenų, kai kurie iš jų ten "asmeniškai pažinę 1918-1923 m. amerikiečių-anglų valdymo priemones". Mitingą atidarė instituto dir. pav. Zakarevičius, o vyr. lekt. Skeivys pareiškė, kad "Atsakymai į darbo žmonių klausimus" (tokiu vardu išleistas bolševikinis melų rinkinys E.) aiškiai nušviečia jų "kruvinus nusikaltimus". Panašių "nusikaltimų" ir melų, kur baisiausiai dergiami Vakarai, prirašyta ir čekisto A. Guzevičiaus naujame romane "Broliai", kuris sudaro "Kalvio Ignoto teisybės" tęsinį.

—Per Mažlietuvių Tarybos suvažiavimą buvo AB suruošta visa eilė transliacijų į okupuotą tėvynę. Gauta žinių, kad tos transliacijos Klaipėdos mieste ir krašte buvo girdimos. Tiek Klaipėdoj, tiek Vilniuj ir Kaune taip pat girdimos ir kitos transliacijos. Per jas Lietuvoje sužinota ir apie pabėgusių į Švediją žvejų likimą.

—Sir Jack Drummond, aukštas anglų maisto ministerijos pareigūnas ir ekspertas, buvo banditų nužudytas kartu su savo žmona ir 11 metų dukterim, keliaujant po Pietinę Prancūziją.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

WACO, TEXAS. — Lavoninė, kur buvo atgabentos dviejų susidūrusių autobusų aukos. Toje autobusų nelaimėje žuvo 38 žmonės.

Lenkijos konsulas atsisakė komunizmo

Paprašė Amerikos suteikti politinio pabėgėlio teises

CHICAGA. — Komunistinės Lenkijos gen. konsulas Sygmund Fabisiak paprašė Valstybės departamentą, kad leistų apsigyventi Amerikoj kaip politiniam pabėgėliui, nes jis nutaręs nutraukti ryšius su savo vyriausybe.

Neseniai konsulas gavo įsakymą grįžti namo. Šis įsakymas paskatino jį galiausiai atsimesti nuo komunistų. Savo viešame pareiškime jis protestuoja prieš Lenkijos susovietinimą. Kadangi pavergti Lenkijos gyventojai negalį viešai pareikšti savo valios, tai turį padaryti užsieny gyveną lenkai, prie kurių ir jis prisijungiąs.

215,000 pabėgėlių per pustrečių metų

BERLYNAS. — Nuo 1949 m. sausio mėnesio iki šių metų birželio į Vakarų Berlyną atbėgo 215,000 vokiečių iš rytinės zonos, prašydami, kad juos priglaustų kaip politinius pabėgėlius.

Iš šio skaičiaus 38% buvo pripažinta pastovių pabėgėlių teisės ir nugabenti į Vakarų Vokietiją. Kiti 138,000 buvo apgyvendinti V. Berlyno įvairiose pereinamosiose stovyklose, norint juos gerai ištirti ir apsisaugoti nuo pasitaikančių sovietų agentų, agitatorių ir sabotažininkų.

Paskutiniu metu bėgimas į vakarus dar padidėjo. Buvo dienų, kada į Vakarų Berlyną pribuvo daugiau kaip 1000 vokiečių iš komunistų valdomos rytinės zonos. 600 pabėgėlių per dieną yra dabar paprastas dalykas.

—Patsy Partridge, 18 metų keleivė olandų laive "Veendam" dingo vidury Atlanto. Ji plaukė su tėvais ir seserim iš Southamptono į New Yorką. "Veendam" 12 valandų ieškojo aplinkinius vandenis, o po to pasuko į New Yorko pusę.

78-ni ŠIAURINĖS KOREJOS MIESTAI BOMBARDUOTINŲ TAIKINIŲ SĄRAŠE

JT armija įspėjo civilius gyventojus apleisti vietoves, turinčias reikšmės fronto veiksmams

SEOULAS, Koreja. — JT armijos vadovybė pranešė per Seoulo radiją ir 1.5 mil. lapelių 78 šiaurinės Korejos miestams, kad jie yra numatyti sunaikinti, leidus juos paversti komunistų karinėmis bazėmis. Civiliams gyventojams buvo patarta kiek galint greičiau išskraustyti iš tų vietų.

Praėjus keletai valandų po šio įspėjimo, JT lėktuvai puolė visą eilę taikinių už vidurinio ir rytinio fronto linijų. Galimas oro kautynių pagyvėjimas sprendžiamas ne vien iš JT paskelbimo ir įspėjimo, bet ir iš komunistų aviacijos stiprinimo ir priešinimosi.

JT lėktuvai šį kartą užtiko komunistų lakūnus daug įpiečiau, toliau nuo savo bazių Mandžiurijoj, negu ligi šiol jie drįsdavo leistis. Keturi komunistų lėktuvai buvo sunaikinti, 5 sužaloti.

Pataikė anglų kreiserį

Žemyne kautynių veiksmai paskutinėmis dviem dienomis buvo aprimę. Rytiniame pajūry prie Chinampo uosto JT laivyno dalinys bombardavo priešo pakrančių įsitvirtinimus. Į anglų kreiserį Belfast pataikė komunistų artilerijos sviedinys. Keturi įgulos jūreiviai-kiniečiai buvo sužeisti, vienas labai sunkiai. Tačiau pačiam laivui daug žalos nepadaryta, ir jis liko bekovojąs tuose pačiuose vandenyse.

Armijos gydytojai apskaičiuoja, kad 35% krūtinės žaizdų būtų buvę išvengta, jei kareiviai būtų turėję ant savęs minėtas liemenes. Jos neapsaugoja nuo taiklių kulkų, tačiau gana gerai saugo nuo granatų ir net artilerijos sviedinių skeveldrų. Šarvai tobulinami ir tikimasi, kad jų nauda ateity bus dar didesnė.

Nailono šarvai perpus sumažina sužeistų skaičių

DAR NEVISI JT KARIAI YRA JAIS APRŪPINTI

SEOUL, Koreja. — JAV karinės aprangos specialistai, studijavę Korejos fronte naujai išrastų nailono liemenių — šarvų tinkamumą, priėjo išvados, kad jų pagalba būtų galima iki 60% sumažinti kareivių sužeidimus į krūtinę ir juosmenį.

Tuo tarpu šiais šarvais, sveriančiais tik 8 svarus, yra aprūpinta pirmoji jūrų pėstininkų (marinų) divizija.

Vėliausios Žinios

★

—Prezidentas Trumanas, išbuvęs po demokratų konvencijos savaitę laiko savo gimtajame mieste Missouri valstybėj, sugrįžo į Baltuosius Rūmus.

—Vienai Vengrijos šeimai pasisekė prasilaužti pro geležinę uždangą, pasiekti Jugoslaviją ir gauti politinių pabėgėlių prieglaudą.

—Bulgarijos komunistų partijos vadai pripažįsta, kad krašte vyksta stiprus kaimiečių pasipriešinimas. Kaimiečiai kaltinami visais komunistų nepasisekimais.

—Honoluluose, Havajuose, Amerikos, Australijos ir N. Zelandijos užsienio reikalų ministeriai tęsia savo pasitarimus apie Pacifiko erdvės apsigynimą.

—Gen. Eisenhoweris, respublikonų kandidatas į prezidentus, karo veteranų suvažiavime Los Angeles pasakė, kad jis sieks pastovios taikos ir sąžiningos vyriausybės, laimėjęs rinkimus.

—William O. Douglas, JAV aukščiausio teismo narys, atvyko į Singapore ir iš čia vyks į Tolimuosius Rytus politinių studijų tikslais.

PRIPAŽINTI KALTAIS KURSČIUS JĖGA SUGRIAUTI ŠALIES TVARKĄ

Įrodyti kompartijos priešvalstybiniai kėslai

LOS ANGELES. — Federalinis teismas, išposėdžiavęs 6 mėnesius, priėjo nutarimo, kad patraukti atsakomybėn 14 Amerikos komunistų partijos vadų tikrai kurstė ir ragino jėgos ir prievartos priemonėmis nuversti šalies vyriausybę ir įvesti komunistinę tvarką.

Tuo būdu komunistų partija neteko ir antrosios vadovybės komandos, kuri perėmė vadovaut šiai priešvalstybinei veiklai, kai pirmoji vadovybė, susidedanti iš 11 narių, buvo padėta į kalėjimą už tą patį nusikaltimą 1951 m.

Partijai vadovavo Schneiderman

New Yorko teismui nuteisus aukščiausią partijos vadovybę, jos priešaky atsistojo Kalifornijos komunistų vadas Schneiderman. Bet vos tik jam atvykus į New Yorką perimti visos partijos vadovybę, FBI agentai jį suėmė ir padėjo į kalėjimą.

Kartu su juo buvo suimta ir 13 kitų Kremliaus patikėtinių ir pradėta ruošti jiems byla už priešvalstybinę veiklą. Bylos svarstymas užėmė rekordinį laiką — 6 mėnesius, per kuriuos teismui buvo pristatyta pakankamai kaltę įrodomosios medžiagos.

FBI agentai — "partijos nariai'

Pasirodė, kad ir revoliucijų kėlimo meistrai, apmokyti Maskvos "akademijose", nėra jau tokie gudrūs pogrindžio organizuotojai, kaip daugeliui atrodo. Į komunistų tarpą, net į vadovaujamas vietas, įsispraudė federalinės policijos agentai. Jie savo ausimis ir akimis girdėjo ir matė, kaip komunistai ruošia planus jėga įvesti komunistinę santvarką Amerikoj, Maskvai su pačiu Stalinu priešaky įsitikinus, kad Amerikoj, kaip ir kitose šalyse, komunistai niekad nesulauks daugumos pritarimo ir nepasieks valdžios demokratinėmis priemonėmis.

Izoliavus šiuos 35 vadus, komunistų pakrikimas bus neišvengiamas, juo labiau, kad ir Amerikos policijos bei teismo organai pradeda griežtesnę kovą su komunistais, kaip su sovietų revoliuciniais įrankiais.

Tai atsitiko per pirmąjį skridimą

LAKŪNAS NETEKO SĄMONĖS

KOREJOS PAFRONTĖJ. — Aviacijos leit. Robert MacDuff iš Avenel, N. J., skrisdamas vienas dviviečių sprausminių lėktuvu iš Korejos į Japoniją, gavo leidimą paimti ir seržantą Charles Hilt iš Parker, Fla.

Esant 7 mylių aukšty ir skrendant 500 m.v. greičiu, lakūnas staiga neteko sąmonės, trūkstant degonies. Seržantas, skrendąs pirmą kartą, atsidūrė prie vairo. To negana: sustojo motoras. Lėktuvas sklido vis žemyn, keldamas seržantui baimės, kaip reikės nusileisti, bet kartu gaivindamas apalpusį pilotą tirštesniu deguonio sluoksniu.

Leit. MacDuff pamažu pabudo ir tuoj, senu įpratimu stvėrėsi už įrankių ir aparatų. Jis vėl užvedė motorą ir laimingai baigė kelionę.

Vokiečiai išradę raketą paštui

Laiškas iš Europos ateitų per valandą

KEOLNAS, Vokietija. — Raketų tyrinėjimo draugija atidarė savo parodą, kurioj tarp kita rodomas ir modelis raketos, kuri galėsianti per valandą perskristi Atlantą su skubiu paštu.

Apie raketų panaudojimą paštui Vokietijoj jau seniai galvojama. Mokslininkai iš pradžių galvojo apie šį išradimą panaudojimą taikiems tikslams. Bet paskutinio karo metu raketos buvo patobulintos ir panaudotos Anglijai bombarduoti.

Tie patys mokslininkai, kurie dirbo prie V-1, V-2 Hitlerio slaptųjų ginklų dabar galvoja apie raketą, kuri gabentų paštą tarp valstybių ir net kontinentų.

Baisi busu nelaimė; žuvo 34 keleiviai

WACO, Texas. — Du Greyhound kompanijos keleiviniai autobusai, važiuoją priešingomis kryptimis, susidūrė su vienas kitu ir abu užsidegė.

Tikro žuvusių keleivių skaičiaus sunku tuo tarpu nustatyti, nes daugelis lavonų yra visiškai sudraskyti ir sudegę. AP praneša, kad žuvo ne mažiau kaip 34 keleiviai, bet spėjama, kad žuvusiųjų skaičius gali būti dar didesnis — apie 50 žmonių.

—Egipto vyriausybė konfiskavo pavaryto karaliaus Farouko turtą, vertinamą $287 milijonus.

—Privatinis lėktuvas su dviem lakūnais ir dviem nepilnamečiais keleiviais nukrito prie Miami aerodromo. Visi keturi žmonės užsimušė.

Pabėgo rumunų sportininkas

HELSINKIS, Suomija. —Nežiūrint nuolatinės ir stiprios komunistinės slaptosios policijos apsaugos, vienam rumunų olimpiados dalyviui pasisekė dingti iš seklių akiračio.

Spėjama, kad sportininkas yra prisiglaudęs kurioj nors užsienio diplomatinėj atstovybėj, iš kur jis vėliau galės išvykti į vakarus.

Gali būt, kad dar vienam kitam sportininkui, atgabentam iš komunistų kraštų, pasiseks ištrukti ir pasilikti laisvajame pasauly.

Sprogimas ispanų laive

LISABONA, Portugalija. — 15 jūrmylių nuo Portugalijos pakraščių įvyko sprogimas ispanų prekiniame laive "Josefina". Į nelaimės vietą laiku pribuvo prancūzų garlaivis ir išgelbėjo "Josefinos" įgulą.

IŠ PIETŲ AMERIKOS

URUGVAJAUS LIGONINĖS ATSILIKIMAS

KETURIOS MEDICINIŠKOS ASISTENCIJOS KLASĖS

Rašo J. LAZDAUSKAS-TOLIUŠIS, "Naujienų" bendradarbis Urugvajuje

(Tęsinys)

— Iš nosies neturiu teisės traukti kraujo! — rimtai sesutė man sako.

— Jei šitaip, tai parodykite man tą savo stebuklingą adatą.

Sesutė paduoda adatą. Atsisėdu ir pradedu ją tyrinėti. Paprašau stiklinę vandens, jinai man ją paduoda. Įkišu adatą į vandenį, ir traukiu vandenį, bet neina ir vanduo. Adata užsikimšusi, galvoju sau vienas. Paprašau plonos adatėlės, kurią jinai man tuojau suranda. Tąja adatėle išvaliau adatos kaip trubinos skyleles, esančias iš šonų, paskui ją dezinfektavau ir padavęs sesutei pasakiau: "Traukite dabar!" Jinai vėl tą pačią adatą, bet jau išvalytą, įvaro į tą pačią mano gyslą: akymirka prisipildo kraujo. Sesutė, matau dabar aiškiai, pajuto, kad čia kalta buvo ligoninės higiena, o ne mano gysla. Atsiprašinėja, išraudo visa, prakaitą nuo kaktos šluosto ir vėl atsiprašinėja.

— Tamsta studijavai kada nors mediciną? — klausia ji.

— Niekad.

— Buvai kada nors ligoninės tarnautoju?

— Niekad.

— Tai iš kur tiek daug nusimanai apie adatą?

— Iš vyriškosios intuicijos: visi vyrai, užsikimšusią adatą, mokame atkimšti...

— Neabejoju! — sako ji, dar labiau išraudusi.

Tai štai jums ir ligoninė: džiaukis joje neužsikrėtęs venerine ar kokia kita liga!

7.

Ispanijos, Italijos, Vengrijos ir kitų valstybių bei tautų ateiviai Urugvajuje turi savo nacionales mutualistines draugijas su pilna mediciniška asistencija ir nuosavomis sanatorijomis, kuriose dirba jų tautybės gydytojai specialistai. Kai su tų tautybių ateiviais išsikalbi žmogus ir jiems papasakoji apie tai, kad po Antrojo Karo priverstinoje lietuvių emigracijoje randasi gana nemažas lietuvių gydytojų skaičius, ir kad ne visi jie gauna darbus savo specialybėje, tai jie pečiais trauko ir stebisi Urugvajaus lietuvių neorganizuotumu. Jie žino, kad Urugvajuje yra keli tūkstančiai lietuvių, ir kad jie neturi iki šiai dienai nacionalės savo sanatorijos, kurioje dirbtų lietuviai gydytojai.

Reiktų stebėtis ir mums patiems savimi pačiais. Urugvajaus lietuviai, kurių čia priskaitysi mažiausiai 5000, mokėdami po 4 pesus kas mėnesis kitataučių mutualistinėms organizacijoms už mediciniškąją asistenciją, kas mėnuo išmoka 20,000 pesų, o per metus — 240,000 pesų, plius dar suplementariniai mokesčiai už ingresą sanatorijon ligos metu, už vidurines operacijas po 50, 60, 70, 100 ir daugiau pesų; už obstetrinę asistenciją (gimdymus) po 60—80 pesų, už venerologinę asistenciją.

Nesunku suprasti, kad už šią sumą, kurią Urugvajaus lietuviai išmokame kitataučių mutualistinėms sanatorijoms, juos turtindami, galėtume išlaikyti savo tautinę sanatoriją, kurioje dirbtų 4—5 lietuviai gydytojai ir dar atliktų kasmet stambios pinigų sumos mediciniškos lietuvių asistencijos vis didesnei pažangai.

Dar daugiau, negu Urugvajaus lietuviai, galėtų šioje srityje nuveikti Argentinos lietuvių kolonija, susidedanti iš 45,000 tautiečių, ir Brazilijos — iš 50,000 ar daugiau lietuvių išeivių. Eidami prie tautinių sanatorijų organizuoto steigimo, nemažą lietuvių gydytojų dalį, esančių prievartos emigracijoje užsieniuose, absorbuotume patys ir pačių lietuvių gerovei. Koks didelis skirtumas būtų tarp mediciniškos asistencijos su lietuviais gydytojais ir su kitataučiais, gali dasiprotėti kiekvienas lietuvis. Ypatingai psichinė Pietų Amerikos lietuvių rehabilitacija apturėtų nepaprastai didelį laimėjimą.

Tautinių sanatorijų steigimas lietuvių išeivijoje kol kas tik mintis, bet iš minties reikėtų eiti prie teorijos, projektų ir jų populiarinimo, vis didesnio šalininkų skaičiaus tai teorijai susiradimo, kas prisidėtų prie praktiško jos įgyvendinimo.

Lietuvių prievartos emigracijoje, kuri atsirado po Antrojo Karo, užėmus Lietuvą Rusijai, turime didelį intelektualinį potencialą, bet jei toli gražu ne visą jį panaudojame jų ir visos lietuvių išeivijos bendrai gerovei, tai tik todėl, kad mes lietuviai esame panašiai kaip prancūzai: individualistai, sunkiai duodamės organizuojami, neorganizuotos laisvės šalininkai, sunkiai pritaikomi kolektyviškai akcijai ir kolektyviškam solidarumui tokiame kūrybiniame darbe, kuris reikalauja kolektyvių pajėgų. Tai didelis mūsų, kaip ir prancūzų, defektas: chroniškos opozicijos kur reikia ir kur nereikia. Žalingiausia tai tas, kad ir tokių organizacijų darbe, kur religinės intervencijos negali visai ir būti, ir ten sueiname su savo pondziukais ir savomis politinėmis ideologijomis varžytis. Kultūringų tautų ateiviai stato savo sanatorijas, o lietuviai — bažnyčias Vatikanui.

8.

Apie Urugvajaus ligoninę parašiau paskatintas keliolikos gautų iš lietuvių gydytojų laiškų, kuriais teiraujamasi apie Urugvajaus mediciniškos asistencijos organizaciją ir įsikūrimo galimybes ateiviui gydytojui. Atsakyti į kiekvieną laišką plačiau, man fiziniai neįmanoma, todėl atsakau per dienraštį "Naujienas". Tai atsakymas tais klausimais visiems lietuviams gydytojams: kurie kreipėsi laiškais, ir kurie nesikreipė, bet norėtų žinoti ir turėti informacijų jiems rūpimais klausimais, prie kurių papildymo dar grįšiu.

Už jus, ir jums!

(Galas)

Daugiau už Jūsų Taupomus Pinigus

3% Bendrą pelną mokame du kartu į metus — July ir January mėnesiais

Paskolas duodame ilgiems metams lengvais išmokėjimais

Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 Archer Avenue, West of California Ave.

CHARLES ZEKAS, Secretary

DARBO VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, penktadienį ir šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 4:30 po pietų. Trečiadieniais nuo 9 val. iki 12-tos. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 valandos vakaro.

SEE US NOW—for your one tire investment for years to come

Skid Protection—Life Protection never possible before!

- With Royaltex Tread and traction to hold where tires never held before.
- *You move* when other tires slip, skid and stall.
- *You drive* when other cars must feel their way.

THE ONLY SUCH TIRES IN THE WORLD!

- *with* 60% more safe miles,
- *with* renewable safety
- *with* Protective Curbguard—to end all grinding curb scuff and abrasion!

Priced As Low As Your Life and Safety Permit—

SEE US TODAY!

Visit our Modern Tower Control Service Center—Body - Fender Paint - Wheel Balancing - Alignmnt - Mechanical - Brakes — All Makes of Cars — Payments Arranged

U. S. ROYAL DISTRIBUTOR

US ROYAL TIRES **Peoples Pontiac, INC.** U.S. ROYAL TIRES

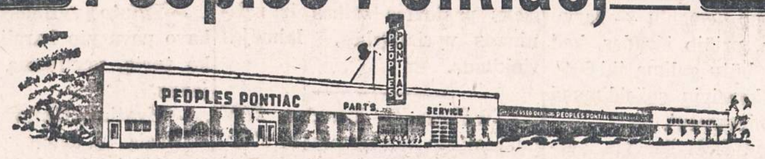

3150 W. OGDEN AVE., AT KEDZIE **ROckwell 2-4060**

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1952 m. Valdybos

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Steponas Narkis, pirm., 4353 So. Talman Ave., tel. VIrginia 7-1279; Antanas Jusas, pirm. pagelb., 2131 W. 24th St., tel. FRontier 6-4416; Juozas Baličias, nut. rašt., 4344 S. Campbell Ave., tel. CLiffside 4-7034; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CAlumet 5-9191; Mrs. Adelė Burba, iždininkė, 6328 So. Eggleston Ave., tel. DOrchester 3-5165; Antanas Jonikas, kontrolės rašt., 2617 W. 43rd St., tel. YArds 7-8183; Jonas Danis, maršalka, 8235 S. Long Ave., Oaklawn, Ill.; Steponas Narkis, korespondentas. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį po pirmos kiekvieno mėnesio 7:30 v. vakare Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

LIET. KEISTUČIO PAŠALPOS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: A. Valonis, pirm., 5671 So. Normal Ave., tel. WE 6-0211; F. Jakavičia, vicepirm., 3531 W. 5th Ave., tel. SA 2-4985; M. Krasauckas, nutar. rašt., 919 W. 33rd Pl.; B. Shotas, fin. rašt., 7140 S. California Ave., tel. HE 4-1135; F. Mickas, kasierius, 4641 Archer Ave., tel. LA 3-9066; J. Simonavičius, kasos glob., 4531 So. California Ave., tel. LA 3-9726; J. Gurždas, kontr. rašt., 3944 South Rockwell St.; V. Balsis, maršalka; A. F. Wells, advokatas-patarėjas, 69 W. Washington, tel. FI 6-2282; Dr. M. T. Strikol, daktaras kvotėjas, 4645 So. Ashland Ave., tel. YA 7-4787.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: John B. Benekaitis, pirm., 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; Mike Čepulevičius, vicepirm., 3327 W. LeMoyne St., tel. SP 2-7903; Anton Lungevicz, užr. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. HU 6-2285; Stanley Buneckis, finansų rašt., 2309 N. Springfield Ave., tel. AL 2-1522; Paul Milasivečius, iždininkas, 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; Anton Kuprevicz, maršalka, 5431 W. Drummond Pl. tel. NA 2-0107. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį 8:00 v. vak., 3600 W. North Ave.

MORNING STAR KLUBO 1952 M. VALDYBA: Stanley Jacobs, pirm., 2050 Pierce Ave., Chicago 22, tel. HU 6-0324; John Benekaitis, vicepirm., 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; A. Walskis, nutar. rašt., 3259 Pierce Ave., tel. AL 2-0239; Stanley Buneckis, finansų rašt., 1701 N. Pulasky Rd., tel. DI 2-5117; John Draugelis, kas., 1701 N. Pulasky Rd., tel. DI 2-5117; John Radišauskas, kontrolės rašt., 1646 N. Bell Ave.; Sylva Vaškelis, iždo glob., 3308 Evergreen Ave.; Kaz. Vikanis, maršalka, 2938 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta pirmą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, 3600 North Ave.

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS No. 1 1952 METŲ VALDYBA: Albert Tamson, pirmininkas; Anna Casey, pirm. pagelbininkė; Frank Opulskas, nutarimų rašt.; Thomas Salkauskas, finansų rašt.; Margaret Kanis, kontrolės rašt.; Elizabeth Tamson, kasos pagelb.; Justin Yuškėnas, kasierius; Tadas Selickes, durų sargas; Tadas Selickes, ligonių lankytojas; Joseph Bartkus, teisėjas; Elizabeth Tamson, teisėjo rašt.; Frank Opulskas, korespondentas, 3955 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

JONIŠKIEČIŲ LABDAROS IR KULTŪROS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: pirmininkas J. Gasparaitis, 5356 S. Richmond St.; vicepirmininkas Alf. Masiulis, 3252 So. Halsted St., tel. VI 2-7319; protokolų rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill.; finansų rašt. F. Chepulis, 3510 W. 63 St., tel. RE 7-0243; kasierius J. Vibell, 6447 So. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; 1. Kasos globėjas K. Kazlauskas, 2910 W. 40th Pl., tel. VI 7-6275; 2. Kasos glob. A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183. Korespondentas Alf. Masiulis, 3252 S. Halsted St., tel. VI 2-7319.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirm. Ant. Jusas, 2131 West 24th St., FR 6-4416; Vicepirm. J. Gurgžda, 3944 S. Rockwell St.; Nut. rašt. V. Juška, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; Fin. rašt. N. Wilcop, 4443 South Rockwell St., YA 7-4472; Ižd. J. Puniška, 2605 W. 43rd St., LA 3-9623; Kontr. rašt. O. Svirmickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290; Maršalka K. Karpis. Korespondentas A. Jusas. Draugijos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St. Choro valdyba: Antanas Janus, 2308 W. 23rd St. (pirm.); O. Svirmickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290 (sekr.), M. Endziulis, 5610 S. Maplewood Ave. (knygų prižiūrėtojas).

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ ORGANIZACIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Juozapas Balčiūnas, 7253 So. Sacramento Ave., GR 6-5078; Vicepirmininkas Antanas Stankus, 7229 So. Fairfield Ave., WA 5-3972; Nutarimų rašt. Frank Bakutis, 2603 W. 69 St., HE 4-4638; Fin. rašt. Petras Kenutis, 5015 W. Quincy St., CO 1-5270; Kasierius Domininkas Bredelis, 6751 South Campbell Ave.; Maršalka Aleksandras Dulčius, 6404 So. Campbell Ave. Korespondentas Ona Svirmickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290. BOARD OF DIRECTORS: Kazimieras Brazaitis, 7212 S. California Ave., Antanas Kardelis, 7136 So. Mozart St., PR 6-2342; Ona Svirmickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290. Susirinkimai yra kiekvieną mėnesį 4 ketvirtadienį 7:30 val. vakaro Friendly svetainėje, 2548 W. 69th St.

9-to WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: garbės pirm. St. Dambro, 56 E. 101st St.; pirm. Peter Wilson, 10019 So. Lafayette Ave.; vicepirmininkas Y. Pievarunas, 22 E. 101st Place; vicepirm. Matilda Barniškis, 9424 So. Burnside Ave.; nut. rašt. J. Skeivys, 9424 S. Burnside Ave.; fin. rašt. B. Liudkevičia, 134 E. 110th St.; kasininkas J. Bruknis, 42 W. 105th St.; kasos globėjai A. Laurutanas, 10530 So. Indiana Ave., ir Mrs. Linkšienė; maršalka J. Labzentis, 10826 So. Wabash Ave.; koresp. B. Barniškis, 9424 So. Burnside Ave. Susirinkimai įvyksta kas trečią antradienį (utarninką) kiekvieno mėnesio, parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash Ave.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS' AND BENEFICIAL CLUB 1952 METŲ VALDYBA yra ši: Pirmininkas Larry A. Lubik, 2602 W. 47th St.; Pirm. pagelb. W. Butkus, 4012 Archer Ave.; Nutarimų rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Finansų rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; Kont. rašt. Aleks Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; Kasos globėjas Alfons Masiulis, 3252 S. Halsted St.; Kasierius Kazimieras Kazlauskas, 2910 W. 40 Pl.; Maršalka Fr. Sova, 4201 S. Maplewood Ave.; Dr. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; Korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio (3) sekmadienį, 1 val. popiet Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 58 metų amžiaus lygiomis teisėmis.

CICERO PAGERINIMO (Improvement) Klubo Valdyba 1952 metams: J. Kimbark ,pirm., 1613 So. 49th Ave., tel. TO 3-6593; J. Tarulis, vicepirm., 1438 So. 50th Ct., tel. OL 2-0312; C. Genis, nuot. rašt., 1611 So. 49th Ct., tel. TO 3-6169; J. Balakas, fin. rašt. ir koresp., 1414 So. 49th Ct., tel. TO 3-8534; K. Leudanskas, iždo., 1440 So. 48th Ct.; G. Pocius, kontr. rašt., 1607 So. 49th Ct., tel TO 3-6445; R. Račauskienė, iždo glob., 1339 So. 50th Ave.; J. Takažauskas, maršalka, 1336 So. 48th Ct. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį Liet. Liuosybės svet. Priimami visi namų savininkai.

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mike Kačinskas vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Bložys turto rašt., 3839 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Lankauskas iždininkas, 3442 So. Lowe Ave.; M. Starene organizatorė, 4002 So. Rockwell St. Susirinkimai šaukiami kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. popiet Leo Piras svet., 4633 So. Rockwell St. Nariais priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGEPORTE 1952 METŲ VALDYBA: Pranas Diksas pirm., 3341 Lituanica Av., YA 7-8573; S. Kunevičia vicepirmin.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 Emerald Ave., CA 5-3016; Thomas S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., YA 7-4863; M. Masiokas, iždininkas, 3244 So. Maple Ave., Berwyn, Ill.; Jurgis Daraška iždo globėjas; Mrs. Kazimiera Pocius, maršalka; Kazys Gugis, advokatas, 3323 So. Halsted St., YA 7-0818. Susirinkimai šaukiami kiekvieno mėnesio antrą antradienį Chic. Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted. 7:30 v. vak.

NAŠLIŲ KLUBO VALDYBA 1952 METAMS: Pirmininkas Mamertas Petrauskis, 1810 So. Springfield Ave.; vicepirm. Walter Trusk, 2441 W. 43rd St.; prot. raštin. A. Grincevicze, 4540 S. Washtenaw Ave., fin. sekr. John Jucevicze, 2624 Montgomery St.; iždo globėjas Kazimieras Kazlauskas, 2910 W. 40th Place; maršalka John Mestkis 1515 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill. Susirinkimai kiekvieną antrą mėnesio penktadienį 7:30 val. vak. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJA APŠVIETA 1952 METŲ VALDYBA yra tokia: Marie Zolpienė pirmininkė, 3554 So. Halsted St. Chicago (9), tel. YA 7-2576; Stasė Silickienė, vicepirmininkė, 7131 S. Normal Ave. (21); Sophia Puniškienė, protokolų raštininkė, 2605 W. 43rd St. (32), LA 3-9623; Magdalena Viščiulienė, finansų rašt., 5118 N. Ottawa Ave. (34); Anastazija Valančienė, iždininkė, 5702 So. Emerald Ave. (21); Marė Endziulienė, iždo globėja, 5610 So. Maplewood Ave. (29); Magdalena Petravičienė, tvarkdarė, 4034 So. Artesian Ave. (32); Pearl Kurauskienė, ligonių lankytoja, 941 W. 33rd St. (8); Ona Wainauskienė, ligonių lankytoja, 3249 South Green St. (8); Jadvyga Vilkaitienė, korespondentė, 4310 South Lake Park Ave. (37). Lietuvių Moterų Draugijos Apšvieta susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį Sandaros svet., 840 West 33rd St. 8 val. vakare.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Pirm. W. Krisčiūnas, 6928 So. Union Ave., tel. CE 3-5635; Vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., tel. PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero 50, Ill., tel. OL 2-8243; fin. rašt. A. Grincevich, 4540 So. Washtenaw Ave.; iždininkas Mrs. Adela Burba, 6328 So. Eggleston Ave. tel. DO 3-5165; kasos globėjas A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183; korespondentas J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubo susirinkimai įvyksta kas ketvirtą nedėldienį kiekvieno mėnesio Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., 1 val. po pietų.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS 1952 METŲ VALDYBA: Joe Balcunas pirm., 7153 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 Emerald Ave. tel. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; Frank Bakutis ižd. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 W. 69th St. HE 4-4638; S. Stanevičia kontr. rašt.; J. Antanaitis iždo globėjas; J. Stumbris maršalka; Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas. Susirinkimai yra kiekvieną mėnesį antrą sekmadienį 1 val. po pietų Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St. Nariai priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 metų.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1952: Pirm. P. Kurzikauskas, 10019 So. Lafayette Ave.; vice-pirm. J. Klonis, 8858 S. Cottage Grove Ave.; finansų rašt. ir organizatorius A. Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave.; nut. rašt. P. Kučinskas, 5 W. 112th Place; kasininkas E. Snarskis, 610 E. 88th St.; kasos globėjai: M. Šimonienė, 716 E. 92nd Place, ir E. Lazinkienė, 514 E. 89th Place; durininkas T. Bolišauskas, 515 E. 91st Place; daktaras kvotėjas Dr. Makaras, 11750 So. Parnell Ave.; korespondentas E. Vilkas, 11600 So. Lafayette Ave.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS 1952 METŲ VALDYBOS ADRESAI: Benys Babrauskas, pirm., 1436 So. 50 Ave., Cicero, Ill.; Vincas Ramonas, vicepirm., 839 West 33rd Place; Povilas Gaučys, vicepirm., 5741 So. Loomis Blvd.; Aloyzas Baronas, sekret., 4832 W. 14th St., Cicero, Ill.; Stasys Tamulaitis, iždininkas, 1703 So. Ruble St.

Naujienose gaunamos knygos

Dr. P. Jonikas, Gimtojo žodžio baruose. Bendrinės kalbos patarimai ir paaiškinimai. Chicago, 1952 m. $1.50

Alg. Margeris. Čikagos Šešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai, 1952 m. 316 puslapių $3.00

PAER LAGERKVIST. Barabas, (1951 m. Nobelio premiją laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina $2.25

Žemaitės raštai. Karės metu. Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys, So. Boston, Mass. "Keleivio" spauda, 1917 m., 126 psl. $1.00

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.
Tel.: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 iki 9 val. Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir Sekmad. pagal susitarimą.

Pervežu baldus
Chicagoje ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WAlbrook 5-9209

VARTOTI AUTOMOBILIAI
Visų išdirbysčių.
Nužemintos kainos.

PLYMOUTH 1952
Lengvi išmokėjimai.
Nemokamas patarnavimas leidimams ir apdraudoms

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
CHRYSLER - PLYMOUTH DEALER
4030 Archer Avenue
Tel.: VIrginia 7-1515

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

Net ir kunigai pasislėpę jį studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį į rankas paimti.

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $3.00 metams

Adresas toks:

"KELEIVIS"
636 Broadway
SO. BOSTON, MASS

VISIEMS LIETUVIAMS TREMTINIAMS VOKIETIJOJE

Lankydamas per keturis paskutinius mėnesius lietuvių tremtinių stovyklas ir kitas gyvenvietes įvairiose vietovėse patyriau, kad Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo, vadinamo BALF, gėrybių bei aukų išdalinimas vyksta nesklandžiai. Dažnai tos aukos nepasiekia labiausiai reikalingų ir įvyksta visokių nesusipratimų ir ginčų gėrybes ir aukas išdalinant. Todėl būtinai reikalinga suteikti čia žemiau pažymėtų nurodymų bei būdų, kuria tvarka privalo būti BALF gėrybės dalinamos lietuviams tremtiniams Vokietijoje:

1. BALF Centro Raštinė Vokietijoje sudaro sąrašą lietuvių gyvenamų vietovių bei apylinkių ir praneša į Bremen Centralinei Labdaros Organizacijai, kad atėjusias iš Amerikos BALFo gėrybes išsiuntinėtų į nurodytas vietas ir po kiek kiekvienai vietovei pasiųsti. Šį sąrašą sudarydamas BALFo Įgaliotinis pasitaria su dviem patarėjais, kuriuos paskiria BALFo pirmininkas.

2. BALFo gėrybėms ir pinigams skirstyti vietose renkama susirinkusiųjų balsų dauguma vieneriems metams komisija ir jos pirmininkas (komisija toliau bus vadinama šalpos komisija). Apie susirinkimo šalpos komisijai rinkti vietą ir laiką pranešama visiems apylinkės lietuviams.

3. Atsiųstos į stovyklas ar apylinkes gėrybės ar pinigai yra išdalinamos žmonėms, jau minėtų, pačių tremtinių išsirinktų komisijų iš trijų, o didesnėse vietovėse iš penkių asmenų. Vienas komisijos narių eina pirmininko pareigas. Jo vardu yra siunčiamos gėrybės ir BALFo Įgaliotinis su juo susirašinėja visais šalpą liečiančiais reikalais. **Pavieniai žmonės prašymų nei Įgaliotiniui, nei BALF Centrui neprivalo siųsti, o visus savo reikalus turi BALFui perduoti per vietos šalpos komisijos pirmininką.** Jei yra reikalo, pirmininkas pasitaria su komisija atskirų žmonių ar grupės reikalais ir informuoja BALFo Įgaliotinį Vokietijoj. Vietos šalpos komisija, suprantama, geriausiai žino šeimų bei pavienių asmenų būklę ir reikalus bei gyvenimo sąlygas, todėl ji teisingiausiai ir geriausiai gali išspręsti kokia kam proporcija atėjusių gėrybių reikia skirti.

Vietos šalpos komisijoms čia teikiu sekančių patarimų:

a) Nei maisto, nei pinigų neteikti tiems, kurie dirba.

b) Pinigų neduoti tiems, kurie prageria.

c) Duoti žymiai didesnę proporciją našlėms moterims su mažais vaikučiais ir skaitlingoms šeimoms, ypač jei jų tarpe yra dar ir ligonių. Labiausiai turėtų būti atsižiūrima į džiovininkus, privačiai besigydančius.

d) Komisija, dalindama gėrybes, neprivalo atsižvelgti ar lietuvis tremtinys priklauso prie vienokios ar kitokios organizacijos ir ar jis užsimokėjęs organizacijų reikalaujamus mokesčius, **nes BALFo gėrybės negali būti įrankiu mokesčių iškolektavimui.**

e) Patartina, kad šalpos komisija visada pranėštų visiems, jei yra būdų, kiek ir kokių gėrybių yra atsiųsta.

f) Pageidautina, kad į komisiją eitų vyrų ir moterų.

4) **Gėrybes dalinant, gink Dieve, nevalia daryti jokių diskriminacijų ir nevalia atsižvelgti į žmogaus tikybinius įsitikinimus bei jo pasaulėžiūras,** t. y. ar jis priklauso prie katalikų, liuter., protest., ar ortodoksų religijos, tai ar kitai srovei, partijai ar draugijai. Visus lygiai traktuoti, atsižvelgiant tik ar yra reikalingas pašalpos.

5) Jeigu kurioje vietovėje ar stovykloje nesugebama išsirinkti sau pirmininko ir šalpos komisijos, tai BALFo Įgaliotinis Vokietijoj paskiria vieną tinkamą asmenį, kuris iš savo pusės pasirenka porą pagelbininkų ir tokiu būdu susidaro komisija.

6) Jei kuris komisijos narių išvyksta ar rezignuoja, tai pirmininkas jo vietoj paskiria kitą asmenį. Jei pirmininkas apserga ar išvyksta, tai jo vietą užima vienas komisijos narių ir apie tai tuojau praneša BALFo Įgaliotiniui Vokietijoje, kad galėtų su juo užmegsti kontaktus ir jo vardu gėrybes siųsti.

7) Vietos šalpos komisija daro pasitarimus bei posėdžius nerečiau, kaip vieną kartą į mėnesį, arba taip dažnai, kaip atsiranda reikalo. Visus savo nutarimus praneša ir apie visos stovyklos bei apylinkės lietuvių gyvenimą, apylinkės gyventojų skaičių ir ypač gyventojų pasikeitimą, įvykius bei problemas informuoja BALFo Įgaliotinį Vokietijoje.

8) BALFo Pirmininkas, pasitaręs su Centro Valdyba, skiria iš trijų asmenų Revizijos Komisiją, kuri kas šešis mėnesius patikrina visą BALFo veiklą Vokietijoje.

Čia pažymėti mano nurodymai bei patarimai yra demokratiški ir mūsų organizacijos troškimas yra, kad teikiant šalpą nebūtų jokių nesusipratimų, bereikalingų ginčų ir kad Jūs, Brangūs Lietuviai, nešantieji sunkią tremties našta, vieni kitus užjaustumėte, vieni kitiems pagalbą teiktumėte ir būtumėt aktyvūs dalyviai BALFo veikloj Vokietijoje.

Prof. kan. dr. J. B. Končius,
BALFo Pirmininkas.

Kas paskaito "Naujienas" — Visą tiesą ten atras.

Lietuviai svetur

JAV

• **Jurgis Vailionis** gavo Western Reserve universiteto stipendiją $1.000 sumai medicinos mokslams studijuoti. Jis gyvena Clevelande, O.

• **Justinas Petkevičius** baigė Tuebingeno universitetą, o dabar dirba Mutual Gyvybės Apdraudimo Bendrovėje, New Yorke.

• **K. Ostrauskas** Pennsylvania universitete gavo baltistikos slavistikos magistro laipsnį.

• **Petras Baronas** su šeima persikėlė gyventi iš Kolumbijos į Kanadą. Jis savo laiku buvo radijo pranešėjas Klaipėdoje, o vėliau dirbo Lietuvos pasiuntinybėje Berlyne.

• **Elvyra Šikšnytė** ir **Stefa Juodvalkytė** 1952 metų Ohio valstybės sporto pirmenybėse laimėjo pirmąsias vietas. E. Šikšnytė laimėjo 50 jardų bėgime, o S. Juodvalkytė - rutulio stūmime. Jos dalyvaus visos Amerikos lengvosios atletikos pirmenybėse.

URUGVAJUS:

• **Prof. P. Jarmalavičiutės de Boccage** baleto studijos mokinių koncerte, įvykusiame birželio 28 d. "Hogar Lituano" naudai gauta aukų sumoje 1.336,26 pezų.

• **V. Daknys,** nupiovęs darbo metu su mašina du kairės rankos pirštus, gydosi apdraudimo bendrovės lėšomis.

• **P. Lengvenienė** gražiai pasirodė per Urugvajaus radiją Norton, sudainuodama kelias daineles.

ARGENTINA:

• **PLIAS** 3 metų veiklos sukaktį minint, liepos 19 d. Buenos Aires įvyko banketas su programa ir šokiais, grojant "Baltica" orkestrui.

• **Liepos 20 d. Dariaus - Girėno** atminimui buvo surenkta Išeivių Diena.

• **DAINA** ansamblio koncertas įvyko liepos 26 d. Consejo de Mujeres salėje.

• **Benediktas Valbasas,** kilęs iš Jurkštų km. Šimonių vls. Panevėžio apskrities, jau 20 metų plaukioja įvairiomis jūromis.

• **Inž. Robertas Musteikis,** gimęs Argentinoje, bet puikiai kalbąs lietuviškai, gamina ir tvirtina statybos planus Buenos Aires mieste.

• **Stasys Rakauskas** nukonkuravo kitus fabrikus ir pasiliko vienintėlis medinių sparnų propelerių elektros stotims gamintoju. Jis gauna užsakymų iš įvairių Argentinos vietų ir net iš užsienių. Jo dalininkas yra Vladas Masaitis. Pas minėtus biznierius dirba naujakurys lietuvis P. Pieteris.

KAZYS ČESNAUSKAS
GENERAL CONTRACTOR
Statau naujus namus ir atlieku visokius namų remontus.
Darbas garantuotas.
Telefonas:
LAFAYETTE 3-3306
Skambinti nuo 6 iki 9 val. vak.

DEAF?
Now hear again with nothing in either ear, no tubes, no headband, no pressure of any kind with the famous Acousticon "DR-1 Special," with Contact Receiver, the new invention that is worn behind the ear. Yours now for only 69.50
ACOUSTICON
MADISON - CRAWFORD CO.
1 North Crawford
NEvada 2-2052
BATTERIES, ACCESSORIES AND REPAIRS FOR ALL MAKES OF HEARING AIDS

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted St.
CHICAGO 8, ILL.
Tel. CAlumet 5-4591-7237
Sandėlis Baldų, Elektrinių Šaldytuvų, Skalbiamų Mašinų, Jewelry ir Televizijos Aparatų. Lengvu dalinu išmokėjimu.
Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M.
Budriko Radio Valanda iš WHFC 1450 kil. radio stoties, ketvirtadienio vakarais nuo 6 iki 7 val. vakare.

Lietuvių Krautuvėje
Didelis Pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai, tuojau pristatoma.
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nerviškų galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — ištvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras $8.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.
Prisiunčiam į namus.
ALEXANDER'S CO.
414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro
LIETUVIŠKOS VAKARUŠKOS
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

FINEST OF ALL FOOD FREEZERS!

SHARP FREEZE
Amana
UPRIGHT FOOD FREEZER

proved best by tests!
AMANA UPRIGHT FREEZES LARGE QUANTITIES OF FOOD FASTER, WITH LESS ELECTRICITY, THAN 8 OTHER MAJOR BRANDS LABORATORY TESTED!

Amana	FREEZING TIME	11:10 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	5.35 KILO-HRS.
BRAND B	FREEZING TIME	23:50 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	8.93 KILO-HRS.
BRAND C	FREEZING TIME	25:15 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	8.93 KILO-HRS.
BRAND D	FREEZING TIME	31:50 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	9.75 KILO-HRS.
BRAND E	FREEZING TIME	32:30 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	8.12 KILO-HRS.
BRAND F	FREEZING TIME	35:00 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	11.65 KILO-HRS.
BRAND G	FREEZING TIME	37:40 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	12.90 KILO-HRS.
BRAND H	FREEZING TIME	42:55 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	12.80 KILO-HRS.
BRAND I	FREEZING TIME	44:55 HOURS
	ELECTRICITY CONSUMED	12.00 KILO-HRS.

Cut Food Costs 'Way Down While You Enjoy "Luxury" Meals All Year 'Round!

Because the Amana Upright freezes so much more food better, faster, more economically—you can take full advantage of the savings possible thru' large quantity purchase discounts and lower seasonal prices. And your family enjoys better meals at lower cost, while you enjoy freedom from frequent shopping trips and tiresome, lengthy food preparation.
ASK US about the money-saving Amana Freezer Owners' Food Plan.

UPRIGHT DESIGN SAVES SPACE uses up to 40% less area than chest models of same quantity capacity.
FOOD IS EASY TO REACH, SEE even when freezer is fully loaded. No more confusion, unloading, stooping, groping.
EVERY SHELF IS A FREEZING SURFACE for faster, better "sharp" freeze; safe storage of foods on or below shelves.

YES! THERE'S AN Amana TO FIT YOUR HOME AND FAMILY PRICED AS LOW AS $279.50

"Backed by a Century-Old Tradition of Fine Craftsmanship"

MODEL 12, 12 CU. FT. 420 LBS. CAPACITY
SEE IT NOW
EASY TERMS
5 YEAR WARRANTY on the mechanical refrigeration system
5 YEAR FOOD PROTECTION PLAN against food spoilage due to mechanical failures
Guaranteed by Good Housekeeping

M. J. SCHWENK FURNITURE and APPLIANCES CO.
3701 WEST 26th STREET
LAwndale 1-8580
Open Monday and Thursday Evenings

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-4380

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:

Metams	$9.00
Pusei metų	5.00
Trims mėnesiams	2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8,, Ill. Tel. CAnal 6-8500.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Austrijos Laisvė

Sovietų Sąjunga penkerius metus sabotažavo Jungtinių Valstybių ir kitų vakarinių tautų pastangas padaryti taiką su Austrija. Sovietų armija dar tebėra okupavusi dalį Austrijos teritorijos ir ją plėšia. Kadangi nepasitraukia rusų kariuomenė, tai negali atsiimti savo ginkluotų jėgų ir vakarinės tautos, nes antraip bolševikai pagrobtų visą šalį.

Tuo būdu, praėjus septyneriems metams po karo, Austrija dar neatgavo laisvės.

Tačiau jau karo metu, 1943 m. lapkričio 1 d., Maskvoje buvo pasirašytas didžiųjų valstybių pareiškimas, kad Austrija neprivalanti būti laikoma priešu, nes ji yra Hitlerio agresijos auka, ir kad todėl, kai tik ji bus išlaisvinta, ji turėsianti būti atstatyta, kaip laisva ir nepriklausoma valsteybė. Sovietų Sąjunga padėjo savo parašą po šituo pareiškimu.

Po karo prez. Trumanas ir valstybės departamentas daug kartų kreipėsi į Maskvą, primindami jai tą iškilmingą įsipareigojimą ir ragindami ją grąžinti laisvę Austrijai. Bet Sovietų valdžia visada surasdavo kokią nors priekabę Austrijos okupacijai pratęsti. Tai vienas iš ryškiausių Kremliaus valdovų nesąžiningumo pavyzdžių,

—— x ——

Netekusi vilties, kad jai pagelbės diplomatinės derybos, Austrijos valdžia pagaliau nutarė iškelti skundą Sovietams Jungtinėse Tautose.

Savo skundą ji remia argumentais, kuriuos atremti bus nelengva net ir Kremliaus čigonams. Ji nurodo, kad Austrijos Respublikos teisinę padėtį nustatė Saint-Germain taikos sutartis (po pirmojo pasaulinio karo); kad Hitleris Austriją įjungė į Vokiečių Reichą (valstybę) neteisėtai, ir šita aneksija niekad nebuvo didžiųjų valstybių pripažinta. Taigi Austrijos padėtis esanti tokia pat, kaip, sakysime, Čekoslovakijos, kurią Hitleris irgi buvo neteisėtai pagrobęs.

Su Čekoslovakija Vakarų tautoms nereikėjo daryti jokios taikos sutarties po karo; kai Hitlerio jėgos buvo iš jos išvytos, ji automatiškai atgavo nepriklausomybę. Nėra nė mažiausio pagrindo nepripažinti to paties ir Austrijai.

Austrijos valdžia sutinka, kad sąjungininkų armijos laikinai galėjo užimti jos teritoriją su tikslu sunaikinti buvusias tenai Hitlerio jėgas. Bet šitas reikalas seniai praėjo, ir nuo to laiko, kai Austrija laisvu ir demokratiniu balsavimu išsirinko savo valdžią, jokia svetima armija neturi teisės būti jos žemėje be jos sutikimo.

Ar šitas Austrijos skundas Jungtinėse Tautose duos kokių praktiškų rezultatų, nežinia. Maskvos banditai mažai tepaiso teisėtumo. Bet, iškėlusi klausimą pasaulio tautų organizacijoje, Austrija gaus moralinę laisvosios žmonijos paramą savo kovoje prieš smurtininkus. Juo aiškiau bus Maskvos grobikai demaskuoti, juo greičiau jie susilauks savo nelemto galo.

"SOCIALINĖ REVOLIUCIJA" AMERIKOJE

(APŽVALGA)

Massachusetts gubernatorius Dever savo programinėje kalboje (keynote speech) demokratų konvencijoje, liepos 21 d., pasakė, kad per paskutinius 20 metų Jungtinėse Valstybėse įvyko "*socialinė revoliucija*" (social revolution). Iš tikrųjų, tos didelės socialinės reformos, kurios buvo pravestos prez. Roosevelto ir prez. Trumano administracijų metai, taip žymiai pakeitė ekonominę ir socialinę šios šalies sistemą, kad Amerika šiandien daugeliu atžvilgių yra visai ne tokia, kokia ji buvo iki 1933 metų. Tai buvo didelis perversmas, įvykęs taikingu būdu, be politinių sukrėtimų ir suirutės.

Pažymėdamas šitą faktą, demokratų kalbėtojas pareiškė, kad Jungtinės Valstybės nebegrįš atgal į priešrooseveltinės gadynės sąlygas, bet vystys toliau savo ūkio ir dvasinės kultūros jėgas ant to naujo pagrindo, kurį patiesė paminėtoji "socialinė revoliucija".

Kritikuodamas gub. Deverio kalbą, "nepriklausomų" republikonų dienraštis "Chicago Daily News" pastebėjo: "Jei jisai būtų tai pavadinęs socialistine revoliucija, tai jisai būtų pasakęs dar pilnesnę tiesą".

Vadinasi, to laikraščio nuomone, per paskutinius 20 metų Jungtinėse Valstybėse įvyko ne tik socialinė, bet ir *socialistinė* revoliucija.

Socialistų programa

Šitą mintį stengiasi paremti pats "Chicago Daily News" leidėjas ir redaktorius John S. Knight. Savo pereito šeštadienio vedamajame jisai parašė:

> *"Kongreso išleisti per tą laikotarpį įstatymai buvo žymia dalim paimti iš Socialistų partijos 1932 metų platformos."*

Tai irgi tiesa. Tik reikia pridurti, kad už socialinio saugumo įstatymdavybę socialistai pasisakė daug anksčiau, negu 1932 m. Reikalavimai įstatymu apriboti darbo valandas fabrikuose, nustatyti darbo atlyginimo minimumą, įsteigti nedarbo apdraudą, senatvės pensijas ir ligos apdraudą, teisę daryti kolektyvias sutartis ir teisę streikuoti — visi šitie reikalavimai buvo įrašyti į Socialistų partijos programą, kai tik ji įsikūrė (1901 m.), ir socialistai visą laiką už juos kovojo.

Šita 30 metų kova neabejotinai daug prisidėjo prie to, kad prez. Roosevelto administracija paėmė *socialistų programos* dėsnius savo Naujosios Dalybos reformoms, kai jisai susidūrė su visišku krašto ekonomijos suirimu po didžiojo 1929 m. bankų kracho. *Jokios kitos programos nebuvo,* kuri būtų parodžiusi kelią iš tos baisios depresijos. Pramonės bosai ir finansininkai nežinojo ką daryti; nevienas jų iš desperacijos žudėsi! Todėl jie neturėjo drąsos pasipriešinti valdžios sumanymams, — nors jie iš tiesų buvo revoliuciniai.

Čia buvo didelis, istorinis *socialistų nuopelnas,* kad jie išvystė tas idėjas, su kurių pagalba šio krašto ekonomija tapo pastatyta ant tvirtesnio pagrindo.

"Socializmo" baubas

Bet John S. Knight yra naivus žmogus, kai jisai mano, kad bet kurios dalies socialistų programos įgyvendinimas reiškia "socialistinę revoliuciją". Jisai turėtų gi matyt, kad Amerikoje socialistinės santvarkos dar nėra. Darbininkų apdraudos įstatymai nėra socializmas, o yra tik *kapitalistinės sistemos pagerinimas.* Šita sistema, mat, turi milžiniškų keitimosi ir vystymosi galimybių, — ko nepajėgia suprasti dogmatiškai galvojantieji komunistai, kurie įsivaizduoja, kad kapitalizmas galįs tiktai "pūti" ir einąs prie "neišvengiamo susmukimo"; ir jie to "susmukimo" laukia, kaip gervė giedros.

Amerikos socialistai (kalbame apie protaujančius socialistus) nesiūlė Amerikai susyk "šokti" iš kapitalizmo į socializmą. Jie siūlė pirma įvykdyti tam tikras reformas, *pagerinimus* kapitalistinėj sistemoj, kad darbo žmonėms būtų lengviau joje gyventi — ir kad jie galėtų apsišviesti, susiorganizuoti ir geriau pažinti savo ir visos visuomenės reikalus. Tik apšviesti ir susiorganizavę darbininkai mokės išmintingai panaudoti savo galią, kai ji pateks į jų rankas.

Šitas reformas ir padarė Roosevelto "new deal" ir Trumano "fair deal". Jos žymiai pakeitė Amerikos kapitalizmą, bet jos nesugriovė; ne tik nesugriovė, o milžiniškai jį sustiprino.

Be reikalo tad "Chicago Daily News" leidėjas gąsdina publiką "socializmo" baubu. Pravesta pagal socialistų *programą minimum socialinė* revoliucija Amerikoje paruošė dirvą tokiai jos pažangai, kokios ji nėra išgyvenusi visoje savo istorijoje.

Ar šituo keliu eidama, Amerika pagaliau nueis į socializmą, parodys ateitis. Bet jeigu ji tenai eis, tai kas ją sulaikys?

Lietuvių organizacijom, stovykloms ir visiems lietuviams Vokietijoje

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo Centras iš Hannover-Kleefeld, Hegelstr. 6 yra perkeltas į Muenchen 27, Pienzenauerstrt. 15, Tel. 480.640.

Rezignavus p. P. Zundei iš BALFo Įgaliotinio pareigų Vokietijoje, BALFo valdyba paskyrė naują Įgaliotinį Vokietijai p. Izidorių RUGIENIŲ, todėl visais BALFo reikalais malonėkite kreiptis į naująjį įgaliotinį Pienzenauerstr. 15, Muenchen 27.

Prof. kan. dr. J. B. Končius,
BALF pirmininkas.

STALINO ĮKVĖPTIEJI SUSIRŪPINO LIETUVIŲ KALBA

1. Kam tarnavo lietuvių kalba

Visa, kas nuo Stalino lūpų nusprūsta, bolševikų valdomuose kraštuose turi būti gera, nekritikuotina, aklai visų priimtina ir visiems privaloma.

Prieš pora metų Stalinas pasisakė kalbos mokslo klausimu. Sovietinėse gyvenimo sąlygose būta gyvo reikalo tarti tuo opiu klausimu stiprus čekisto autoritetu paremtas žodis. SSSR įvairiai kalbančios tautos jau senokai tylumoj spiriasi prieš jiems brukamą didžiarusių kalbą. Jai nenori savo krašte užleisti pirmaujančią vietą ir bijosi, kad ji netaptų visiems privaloma ir vienintele.

Rusuose bujojąs komunistinėse varsose nudažytas nacizmas negali nurimti, jei jų vergiamos ir naikinamos tautos iki šiol nesusivirškina ir tie "inorodcai" nesižada įsisavinti vien rusų kultūrą. Tad didžiarusių paveiktas, Stalinas turėjo tuo klausimu prabilti. Jis, išaukštinęs rusų kalbą, patarė kitiems iš jos išminties semtis; savas gimtas kalbas apvalyti nuo buržuazinės įtakos, tai yra išmesti vakariečių kalbų žodžius, o jų vietoj pasisavinti rusiškus. Ir dar ką kitą jis ta proga leptelėjo.

Po šio Stalino pasisakymo SSSR kalbininkai visose aukštose mokyklose atkutę sušuko, kad štai Stalinas plačiai atvėrė duris į kalbų mokslą, padėdamas jam naujus pagrindus ir tuo pačiu prasideda to mokslo srity nauji amžiai. Suprask — kitų tautų rusinimas leistinas.

Maskvos pavedimu, šiemet visose SSSR atitinkamose mokslo įstaigose buvo suruoštos konferencijos paminėti dviejų metų sukaktuves nuo Stalino tuo klausimu viešo pasisakymo.

Lietuvos TSR Mokslų akademijoj taip pat buvo tam reikalui skirta konferencija. Konferenciją atidarė ir jai trumpą žodį tarė iš raudonųjų malonės profesorius K. Korsakas. Savo kalboj jis virškino tik tai, kas tuo klausimu Maskvoj anksčiau pasakyta. *Pavergtoje Lietuvoje joks mokslininkas negali daugiau žinoti, kiek žino čekisto Berijos vedama įstaiga.*

Konferencijoje svarbiausią pranešimą padarė buvęs Tauragės mokytojų seminarijos auklėtinis, Vytauto D. Universiteto Kaune diplomantas, o dabar Lietuvių kalbos instituto mokslinis bendradarbis J. Kruopas.

Šis Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo sąlygose išsiprusinęs bernužėlis, dabar aplinkybių verčiamas virtęs Lietuvos vergėjų skaliku, susirūpinęs savo gyvybės išlaikymu, štai kokia kaina jis perka teisę gyventi:

> "Buržuazijai valdant Lietuvą, literatūrinei kalbai vystytis sąlygos buvo nepalankios, stabdančios ir žalojančios bendrinės kalbos vystimąsi. Buržuazinė lietuvių literatūra, užsikrėtusi formalizmu ir dekadentizmu, darkė ir griovė lietuvių literatūrinę kalbą kūrė įvairius žargonus. Ją žalojo pasipelnymo tikslais leidžiami menki vertimai, įvairūs buržuaziniai rašeivos-dekandentai bei kosmopolitai ir buržuaziniai-nacionalistai puristai stengėsi lietuvių literatūrinės kalbos vystymąsi įsprausti į siauras, liaudies kalbos vartosena nepagrįstas normas ir visiškai atsiriboti nuo kitų kalbų, ypač nuo didžiosios rusų tautos kalbos, progresyvios įtakos. Tiktai Lietuvos komunistų partijos pogrindžio spauda, pažangūs to meto rašytojai kovojo prieš buržuazinį puritizmą bei nacionalinės kalbos skaldymą, žalojimą, ardymą ir turtino, ugdė lietuvių literatūrinę kalbą liaudies kalbos lobiais."

Tai tokiais gremėzdiškais sakiniais, ir tur būt pačiam J. Kruopui sunkiai suprantamais svetimais žodžiais, šmeižia jis tą lietuvių tautos laikotarpį, kurio metu lietuvių kalba tikrai suklestėjo. Kai lietuvių tauta nusikratė rusų jungo, ji kūrybiškai galėjo visose gyvenimo srityse sava gimta kalba pasireikšti, kurti. Jei ne tas laikotarpis, jei ne Tauragėj gyvavusios mokyklos, šiandien J. Kruopas būtų kurio nors kolūkio bernas.

Yra grynas melas, kad Lietuvos komunistų partijos pogrindžio spauda kovojo prieš nacionalinės kalbos skaldymą. Tuomet niekas jos neskaldė, komunistams tada mažiausiai rūpėjo lietuvių kalba, kaip ir dabar jiems ji nerūpi. Taip pat tikra, kad J. Kruopas anuomet pogrindžio komunistų spaudos neskaitė, o vargu ir dabar kuriame nors archyve yra ją matęs.

Bet štai kur J. Kruopas visai nesąmoningai teisybę pasakė, teigdamas, kad dabar sovietinėse sąlygose lietuvių kalba pasidarė mokslininkų, rašytojų, vertėjų, mokytojų, spaudos, teatro ir kitų kultūros darbuotojų rūpestingo puoselėjimo bei ugdymo objektas.

Taigi, tik objektas!

Taip, pavergtoje Lietuvoje lietuvių kalba iš viešojo gyvenimo ujama. Ja kaimuose dainos jau nebeskamba. Administracijos aparate ji likusi tik reta viešnia. Technikoj ji gujama, veik visose specialiose vidurinėse mokyklose jos negirdėti. Iš kariuomenės ji išvyta, nes lietuviai jaunuoliai tarnauja rusų kariuomenėj. Specialiose mokyklose daugumoj rusai mokytojauja ir rusų kalba įvairūs dalykai yra dėstomi. Net Klaipėdos mieste, kur niekuomet rusų nebūta, dabar jūrininkų ir žvejų mokyklose skamba tik rusų kalba; juosna lietuvių mokinių ten nenorima priimti.

Aukštose mokyklose, greta lietuvių kalbos, taip pat įsigali rusų kalba, o kartu su ja ir rusai mokytojai. Politgramota ir kiti panašūs dalykai dėstomi rusų ir rusų kalba.

Nereikia būti kalbininku, kad tokio dalyko neišmanyti, kad kalbos klestėjimui, jos lobynui augti yra būtinos laisvos gyvenimo sąlygos, kur gyva kalba galėtų visose gyvenimo srityse nevaržomai pasireikšti, antraip, ji skursta ir tampa tik mokslininkų objektu ir tai dažniausia svetimų mokslininkų objektu.

2. Kas yra rusų kalba

J. Kruopas, tariamai susirūpinęs lietuvių kalba, nejučiomis sėdėdamas rusifikatorių vežime, štai ką sako apie rusų kalbą:

> "Prie literatūrinės kalbos ugdymo daug prisideda marksizmo-leninizmo klasikų ir rusų bei kitų tarybinių tautų literatūros klasikų vertimai į lietuvių kalbą. Jie žymiai praturtino politinę, ekominę, filosofinę, mokslinę, technikinę ir kitų sričių terminologiją ir frazeologiją. Lietuvių literatūrinės kalbos vystimui didžiulį vaidmenį vaidina didžiosios rusų tautos kalba, priešakininės socialistinės kultūros, priešakinio tarybinio mokslo ir technikos, turtingosios ir pažangiosios pasaulyje literatūros kalba. Būdama visų TSRS tautų tarpusavio bendravimo priemonė, rusų kalba broliškame tarpusavio bendradarbiavime praturtina kitų tarybinių tautų kalbas."

J. Kruopas jau pamiršo, kad Lietuvos nepriklausomybės metais, jis, kitų kalbų dar nespėjęs pramokti, sėmė mokslą ne vien tik iš lietuvių kalba sukurtos originalios mokslinės literatūros, o ir iš verstinės. Jis taip pat nedrįsta viešai pasakyti, kad Lietuvos nepriklausomybės metais tikrai lietuvių kalba praturtėjo naujomis sąvokomis visose gyvenimo srityse.

(Bus daugiau)

Jei turi parduoti ūkį — Į "Naujienas" tuoj užsuki. O jei laiko neturėsi — Telefonu pakalbėsi.

Skaitykite "N-nas"

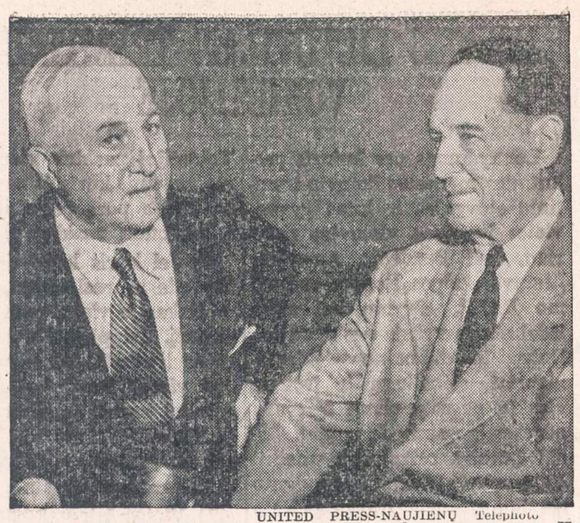

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Gen. Douglas MacArthur (dešineje) kalbasi su James H. Rand, Inc., korporacijos prezidentu. MacArthur pakviestas eiti tos korporacijos direktorių pirmininko pareigas. Sakoma, kad jo metinė alga būsianti $100,000.

BRITAI APIE "PASKUTINIUS SOVIETŲ KARINIUS PLANUS"

Britų konservatorių deš. sparnui artimas mėn. žurn. "Inteligence Digest" paskelbė savo bendradarbio iš Maskvos pranešimą, duodantį iš "labai patikimų šaltinių" tiesiog sensacingų dalykų. Jį citavo veik visi svarbiausieji Europos spaudos organai. Prancūzų "Paris - presse-l'intrassigeant" liepos 1 d. per 3 sk. paskelbė: "Štai kokie paskutiniai rusų strategijos planai", drauge pažymėdamas, kad minimasis "Inteligence Digest", redaguojamas Mr. Kennetho de Courcy, be kelių klaidų tiesiog su nepaprastu tikslumu paskelbė, kada bus Berlyno blokada, prasidės karas Korėjoje etc. Ir šios informacijos — bent tap laikraštis teigia — "gautos iš labai aukštų Sovietų pareigūnų". Tačiau vokiečių spauda tas informacijas kiek kitaip vertina, pažymėdama, kad tas planas esąs iš tikro toks, kokį jį vaizduojasi britų kar. žvalgyba (M. I. 5). Ar taip galvoja Sovietai, dar klausimas.

Minimajame pranešime sakoma, jog š. m. kovo mėn. Maskvoj įvyko visa eilė svarbių pasitarimų, apie kuriuos užsieny išsyk buvo galvojama, kad per juos turėjo būti apspręstas Stalino įpėdinystės klausimas, bet tik dabar paaiškėjo, kad juose svarstyta visai ne tai — jų paskirtis buvo kita: iš pagrindų pervertinti pasaulinę ir Europos strategiją. Svarbiausią problemą sudarė tai, kokiomis sąlygomis būtų galima rizikuoti įsileisti į karą su JAV. Nors tiksli naujo karo data ir nebuvo per tas konferencijas nustatyta, bet buvo prieita išvada, kad karas neišvengiamai turės kilti nesuėjus nė 5 metams (panašius samprotavimus pareiškęs ir am-čių adm. Fichteleris). Per pasitarimus buvo pareikšta būkštavimų dėl Kinijos ateities, juo labiau, kad pagal sov. strategijos planą ateity svarbiausi karo veiksmai turės vykti Azijoje. Kinija bolševikų kai kurie vadai nepasitiki, nes ji norinti darytis savarankiška ir ne visai priklausyti nuo Maskvos. Sov. Sąjunga jokiu būdu nenori įsileisti į karą su JAV pirma neįvėlusi jų į karą su Kinija. Tik tada, kai su ja karas bus gerokai pažengęs į priekį, į karą išeitų ir Sov. Sąjunga. Sov. Sąjungos interesas jokiu būdu greit nebaigti karo Korėjoj, bet ją palikti kaip nuolatinių neramumų židinį, didelę rakštį vakariečiams. Persija karo atveju būtų bolševikų tučtuojau okupuota. Indiją paimti į savo kontrolę bolševikai tikisi per porą metų. Vakarų ginklavimasis bolševikams atrodo per greitas, ypač Sovietams nemalonus į Vakarų gynybą įsijungimas Vokietijos. Prasidėjus naujo visuot. karo veiksmams Tol. Rytuose, Sov. Sąjunga po kokios savaitės laiko smogtų Vakaruose. *Europa numatoma užimti ligi Pirėnų per 3 savaites, išskyrus Šveicariją ir kai kuriuos gynybos centrus Alpėse ir pietų Vokietijoj.* Brestas — pagal planą — turi būti paimtas per dvi savaites nuo karo pradžios. Italija, jei per tą laiką nepasidarys komunistinė, turės būti sutriuškinta šarvuočių. Kad nebūtų perdaug pavojingi bolševikams partizanai, Kremlius mėgins ieškoti šiokio tokio santykių sušvelninimo su kai kuriomis relig. bendruomenėmis. Sovietai visur įsiveda naują radaro tinklą, įgalinantį atsekti priešo lėktuvus 1,000 km. spinduliu.

Jeigu tokių Sovietų planų esama iš tikro, tada daug dalykų eiliniam piliečiui darosi suprantamesni, pvz., kodėl dėl Vokietijos eina tokia kieta kova, kodėl neįsijungimas į Vakarų gynybą ir sudarytos su Vakarais gen. sutarties neratifikavimas, anot kancler. Adenauerio, reikštų "Vokietijos savižudybę", ir ją greičiau paverstų tikru karo lauku nei ratifikavus, kas turi interesą nebaigti karo Korėjoje, kam Rytų Vokietijoje pastatoma išsyk 12 divizijų, t. y. tiek, kiek Vokietija pasižadėjo duoti Europos gynybai (iš tikro normaliai ji turėtų 400,000 vyrų, o karo ar karinės grėsmės atveju tas skaičius būtų padidintas iki 510,000) etc. Visi tie planai, iš kitos pusės, tiktai parodo, kad Sovietai, šnekėdami apie taiką, faktiškai su visu sparčiu ruošiasi į karą. *(Etta)*

"Velnio skylė"

Pietvakarinėje Nevados valst. dalyje yra ežeras Devil's Hole (Velnio skylė). Jis yra 40 pėdų ilgio ir 15 pėdų pločio. Tai likučiai grandies ežerų, kurie kadaise dengė Nevados dykumą. "Velnio skylėj" užsiliko seniai išnykusių žuvų rūšys, kurios niekur kitur Amerikoje neberandamos, išskyrus šį ežerą.

Kalifornijos Okeanografijos Institutui tarpininkaujant, prez. Trumanas paskelbė šį ežerą ypantingai globojama vieta.

Ežero paviršius - 30 pėdų žemiau supančios jį dykumos lygio. Nuo vėlybojo ledynų periodo užsilikęs iš visos ežerų sistemos vienui vienas "Devils Hole", kurio gylis pačioje giliausioje vietoje ne daugiau 15 pėdų.

Užsilikusios šiame prūde žuvelės yra pačios smulkiausios iš visų esamų pasaulyje. Jų beliko vos apie šimtas. Šias žuveles vadina "šunyčiais" (popfish) - jos žaidžia vandenyje, primindamos šuniukus.

Šis prūdas neišdžiuvo, kaip daugelis Mirties Slėnio ežerų,-jį maitina požeminiai šaltiniai. "Šuniukai", kurių mokslinis pavadinimas "cyprinodon diabolis", gyvendami daugelio tūkstančių metų bėgyje įzoliuotame rezervuare, kaip manoma, palyginus su savo senoliais, kiek pasikeitė išviršine išvaizda.

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

VAŽIUOSIME Į

NAUJIENŲ

RUDENINĮ PIKNIKA

•

Sekmadieni, Rugpiučio 17 dieną

•

LIBERTY PARKE

Willow Springs, Illinois

DR. A. GARMUS

SU LIETUVIŠKA DAINA PER WISCONSINO MIŠKUS

(Tęsinys)

PANAŠU Į A. PANEMUNĘ

Buvo didelis malonumas bent trumpai pabūti prie šio Lac du Lambeau ežero. Pakrantė apaugusi neaukštomis pušimis. Pušų šaknys išlindusios iš gelsvo smėlio į krantą.

Nepaprastas sutapimas. Visas šis retas pušynėlis priminė Dr. J. Basanavičiaus parko pakrantę A. Panemunėj prie Nemuno. Toks pat pušynas, išlindusios pušų ilgos storos šaknys, smelio krantas, apačioje panašus paplūdimis. O Lac du Lambeau — pasislėpęs tarp miškų —atrodė kaip ir tekąs Nemunas.

Viso šio vaizdo sutapimas su A. Panemunės Nemuno pakrante — buvo nepaprastai malonus. Sykiu jis buvo ir labai graudus: jis priminė tolimos, apleistos tėvynės Lietuvos žaizdas. Jis giliai suspaudė širdį.

Nors vienas momentas atsidurti panašioje į A. Panemunės ir Nemuno pakrantes buvo nepaprastai nors ir skaudus, bet brangus.

LIETUVIS MIESTELIO MAJORAS

Netoli Rhinelanderio yra miestelis Woodboro, Wis. Visa apylinkė seniau buvo gyvenama vien lietuvių. Pagal demokratijos principus, miestelio majoras ir jo padėjėjas buvo lietuviai. Žodžiu, Amerikoje lietuviškas miestas su lietuviu majoru (burmistru) priešakyje.

Šis majoras nešiodavo ilgus žemaitiškus batus, paprastą švarką, didelę kepurę. Be to, tas majoras turėjo ir didelius ūsus.

Majoras turėjo išklybusį fordą. Su juo jis ryžosi leistis į Chicagą, į tą didžiulį miestą. Kaip tik Chicagoje judėjimui tvarkyti buvo pastatyti gatvių signalai — žali, raudoni.

Atvykęs Chicagon majoras drožia per visus raudonus signalus be sustojimo. Pasigavo jį policininkas, nori nubausti. Jo padėjėjas ir sako policininkui:

—Neužmirškite, kad čia važiuoja Woodboro majoras.

—Okey, bet už nesilaikymą tvarkos pabaudą reikia sumokėti.

Tas pats majoras, atėjęs į Bridgeporte buvusį knygyną, ūsus pataisęs, sako:

—Kokia čia Chicagoje tvarka ir nepagarba majorui. Už pravažiavimą pro raudonas lempas policininkas pabaudą rašo.

Tas majoras jau yra miręs.

MIŠKAI

Pats Wisconsino vardas yra prancūzų iškraipytas indėnų pavadinimas. Pagal pavadinimą Wisconsin reiškia "vandenų surinkimą" (gathering of waters)

Wisconsino valstybė pravardžiuojama kaip "Badger state", t. y. "barsukų valstybė". Matyt, čia daug barsukų būta.

Wisconsino miškų plotas sudaro apie 269,556 akrus.

Prieš 40 metų seni miškai buvo kertami, ir čai atsirado milžiniškų lentpiūvių. Visa miško medžiaga buvo perdirbta į statybinę medžiagą — lentas, balkius, geležinkelių pabėgius.

Vėliau atsirado didžiuliai popieriaus fabrikai. Tie fabrikai ir dabar gamina įvairios rūšies popierių.

Įdomu, kad Wisconsino valstybė pirmutinė priėmė darbininkų kompensacijos įstatymą ir 1934 m. nuo nedarbo apdraudimo įstatymą (a state unemployment insurance law).

Madison mieste yra miškų produktų tyrimo laboratorija.

Wisconsino valstybėje, be žemės ūkio, pienininkystės, išvystyta taip pat alaus, automobilių didelė pramonė.

Svarbiausia, tarp Wisconsino miškų prie jo daugybės ežerų išsivystė vasaros poilsio vasarvietės (kurortai, rezortai). Čia, kaip jau matėme, ne vienas lietuvis įsteigė tokias vasarvietes.

Per miškus pravesti gražūs, patogūs plentai. Juo toliau nuo Chicagos į šiaurę, juo didesni miškai. Visi sutinkami miškai, matyti, jaunesnės kilmės. Jų amžius atrodo apie 40-50 metų. Pradžioje daugiau vyrauja: lapuočiai, amerikonieškieji ąžuolai, skirpstai, beržai ir kiti.

Kaip pasakoja amerikonai, seni didžiuliai miškai tęsėsi šimtus mylių. Vyravo didžiulės storos eglės. Iškirtus seną spygliuočių mišką, jo vietoje išaugo lapuočiai: beržai, epušės ir pan. Panašų vaizdą teko stebėti ir Lietuvoje. Prieš 50-60 m. vietoje iškirstų senų pušų išaugo lapuočiai — beržai ir epušės. Tik dirbtinu kultūriniu būdu sodinant pušeles galima buvo išauginti vėl pušų mišką.

Taip senos eglės ir pušys nuo kirvio ir piūklo išnyko, o jų vietą užėmė lapuočiai.

(Bus daugiau)

PASKAITA—TEMA:

Kas Išgelbės Pasaulį Nuo Sunaikinimo?

Šiandien girdime daug gąsdinančių žinių. Panaudojus atominę jėgą, galima staiga paversti į griuvėsius didelius miestus ir užmušti arba sužeisti milijonus žmonių. Todėl klausimas: "KAS IŠGELBĖS PASAULĮ NUO SUNAIKINIMO?" yra rimtas ir įdomus. Vienintėlis tikro atsakymo šaltinis yra Dievo Žodis — Šventasis Raštas.

Visi, kurie domisi keistais mūsų dienų įvykiais ir kurie nori pasiklausyti pamokančios ir įdomios paskaitos, kurią skaitys patyręs Biblijos tyrinėtojas J. Muzikantas iš New Yorko.

Paskaita įvyks

Trečiadienį, rugpiūčio 6 d., 7:30 val. vak.

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

3133 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Įėjimas nemokamas. Rinkliavos nebus.

—Rengia Biblijos Tyrinėtojai.

Gaukit du gerus uždarbius kasmet
Užtikrinkit taupymui apsaugą
Turėkit pinigų kai reikia

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000.

Pradėkit su $1 • Pridėkit kiek norite, kada norite

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

Telefonas: HAymarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandai vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

Svarbus socialistų susirinkimas

Ateinantį sekmadienį, rugpiūčio 10 dieną, 2 val. po pietų, NAUJIENŲ name, 1739 So. Halsted Street, įvyks Lietuvių Socialistų Sąjungos ketvirtos kuopos susirinkimas.

Clevelando konferencijose dalyvavę atstovai raportuos apie konferencijų eigą. Be to, bus tariamasi dėl Lietuvių Socialistų Sąjungos suvažiavimo Bostone.

Susirinkimas bus svarbus, visi kuopos nariai turi jame dalyvauti. —KUOPOS VALDYBA.

Prezidento rinkimų frontas

JAV prezidento rinkimų kovos frontas dar nėra atidarytas, bet būsimiems rinkimams jau sparčiai ruošiamasi.

Illinois valstybės gubernatorius, kandidatas į prezidentus A. Stevensonas žada greitu laiku išvykti į 60 dienų agitacinę kelionę po visą kraštą. Per tą laiką jis pasiryžęs pabūti visuose JAV didesniuose centruose su savo pranešimais. A. Stevensonas linkęs daugiausia pats imtis agitacinio darbo. Jis ženori, kad kas nors iš dabartinio administracijos aparato žymesnių ir politikoj atsakingų asmenų viešai padėtų jam rinkimus laimėti. A. Stevensonas savo rinkiminiuose pranešimuose nori įsakmiai pabrėžti, kad jis kovosiąs su visokiomis administracijos aparate įsigalėjusiomis piktybėmis ir suktybėmis, o taip pat nesivaržyti kritiškai bendrai apžvelgti dabartinės JAV vyriausybės darbus. Štai kodėl, jo supratimu, būtų jam neparanku, jei kas iš JAV vyriausybės žymių asmenų viešai padėtų kovoj prezidento rinkimus laimėti.

—o—

Kandidatuojąs į prezidentus generolas Eisenhoveris yra sudaręs savo rinkimų štabą. Dabar tame štabe eina pasitarimai kokios rinkiminės taktikos laikytis ir vyriausiai kokiais šūkiais į rinkimus išeiti, ypač kovojant su savo varžovu A. Stevensonu. Iš pradžių buvo manyta rinkiminiuose pranešimuose iš asmės pulti A. Stevensoną, kaip netinkamą į prezidentus asmenį. Spėliojama, kad galutinoj išvadoj išsižadėta tokios rinkimų taktikos laikytis, nes A. Stevensonas JAV gyventojų tarpe yra plačiai žinoma asmenybė. Dabar gen. Eisenhoverio šalininkai rinkimų metu ketina labiausiai pulti bendrai administracijos aparatą demokratų sudarytą Ketinama kietai pasižadėti jis nuo demokratų galutinai apvalyti, jei rinkimai būtų laimėti. Esą, respublikonų nelabai norima viešai pasirodyti su savo veikimo programos aiškinimu, nes ji savy turinti tokių silpnų vietų, kurios rinkimams gali pakenkti.

Aišku, atėjęs pats rinkimų įkarštis savaime paveiks iš anksto sudarytus planus ir, tur būt, rinkimų aistroms įsisiūbavus, kaip paprastai, nebus apseita be įvairių nesusipratimų ir išsišokimų.

Kai kas iš būsimų stebėtojų teigia, kad Eisenhoveris, rinkimams besiruošdamas, pradeda "kairėti", tai yra, linkęs rinkiminės agitacijos metu plačioms masėms daugiau žadėti. Gi A. Stevensonas, anot tų pačių stebėtojų, pradėjo "dešinėti", tai yra, jis linkęs savo rinkiminiais pranešimais būti santūresnis, saikesnis ir laikytis arčiau gyvenimiškos tikrovės.

a

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIENOSE paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam ši dienraštį.

BURNSIDE, ILL.

MES KRUTAM

Laikraščiuose dabar daug pavėluotų žinučių, nes korespondentai, lygiai kaip ir visi kiti padorūs žmonės, atostogauja ir nieko nerašo.

Štai po tokios įžangos man lengviau pranešti savo naujienas. 0 tų naujienų iš SLA 63 kuopos gyvenimo netrūksta.

Birželio viduryje ruoštas piknikas suteikė daug džiaugsmo ne tik jame dalyvavusiems, bet jį rengusiai komisijai. Ne veltui paskutiniame kuopos susirinkime kuopos pirmininkas p. P. Kurzikauskas rengėjams darbininkams nuoširdžiai padėkojo. Pirmininko pasiūlymu buvo išrinkti 2 atstovai į Balfo šaukiamą susirinkimą. Atstovai (A. Laurutinas ir E. Vilkas) įteiks Balfui 15 dol. tremtyje vargstantiems lietuviams sušelpti. Taigi dalį iš parengimų gaunamo pelno kuopa skiria Balfui.

SLA seime 63-čiai kuopai atstovavo p. A. Laurutanas. Seime jis buvo pagerbtas kaipo vienas iš geriausių SLA organizatorių.

Ksa dar neturite gyvybės draudimo ir nepriklausote SLA kreipkitės į gerą lietuvį ir vilnietį p. A. Laurutaną, gyv. 10530 S. Indiana Ave. (tel. WAterfall 8-0865).

Korespondentas

Lankėsi Rasčiauskai

Inž. arch. Juozas Rasčiauskas su žmona (Irena Ragauskaitė), gyv. So. Bostone, šiomis dienomis lankėsi Chicagoje, kur svečiavosi pas uošvius Ragauskus ir švogerį Dr. Br. Beinorį.

Chicagos periferijos, ir ypač jos apylinkės, p. p. Rasčiauskams labai patiko ir jie nevengtų, apsigyventi Chicagoje, juo labiau, kad paaiškėjo, jog darbo sąlygos čia anaiptol nebūtų blogesnės kaip So. Bostone, kur inž. Rasčiauskas dirba vienoje stambioje statybos firmoje inž. kontraktorium ir neblogai yra atlyginamas. Architektūrinės inžinerijos kursą p. Rasčiauskas yra išklausęs Kauno universitete, o baigė šiuos mokslus Grazo (Austrijoj) ir Stuttgarto (Vokietijoj) universitetuose, įgydamas tų dviejų un-tų diplomus. (n.)

Karo tarnybon išėjusiam draugui kasdien laiškc nerašysi, bet tamstos užsakytos NAUJIENOS pasieks jį kiekvieną dieną. Kodėl jam dienraščio neužsakai?

ALEKSANDRAS STANKUS
2321 West 69th Street
Tel. GRovehill 6-8126

Mirė 1952 m. rugpiūčio 4 d., 2:45 val. po pietų, sulaukęs 42 metų amžiaus.

Gimęs Chicago, Ill.

Paliko nuliūdę sesuo Veronika Narsutis, švogeris Albertas, jų sūnūs Albertas ir Robertas; pusseserė Pranciška Kezonas ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 6812 So. Western Avenue.

Penktadienį, rugpiūčio 8 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Šv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Aleksandro Stankus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Sesuo, Švogeris ir Giminės.

Laidotuvių direkt. A. Petkus. Tel. GRovehill 6-0142.

Lietuvių demokratų reikalavimai

Cook apskrities Lietuvių Demokratų Lyga raukalauja, kad apskrities demokratų partijos centro komitetas įtrauktų ir lietuvių kandidatų į balsavimo lapelius per ateinančius lapkričio mėnesio rikimus.

Lietuvių demokratų grupes pirm. A. Preibis pareiškė, jog įžymių Amerikos lietuvių vadų delegacija reikalavo iš Gill, Cook apkr. demokratų partijos centro komiteto pirmininko, kad A. Kumskis būtų nominuotas į vakuojančią Cook apkr. aukštesniojo teismo klerko vietą. Pabrėžta, jog respublikonai turį tris lietuvius nominavę (A. Olį, A. Lapinską ir A. Kluką), tuo tarpu demokratai nenominavę nė vieno lietuvio. Esą, tuo būdu demokratai užkertą kelią lietuvių balsuotojams atiduoti savo balsus už demokratų kandidatą.

N

MIRĖ NIKODEMAS M. FEDARAVIČIUS

Chicagoje County ligoninėje mirė Nikodemas Mike Fedaravičius, kuris gyveno pas dukterį Adelę, 3331 So. Lowe Ave.

Fedaravičius bus pašarvotas Ridiko koplyčioje. Rugpiūčio 7 dieną jis bus palaidotas Liet. Tautinėse Kapinėse.

Fedaravičius ilgus metus gyveno Johnston City, Ill. Nuliūdę liko duktė Adelė, žentas, anūkas, sūnus Jonas ir sūnus Albertas, gyvenantieji Chicagoje.

J. Alikonis.

Pagerbs Korėjos karius

Chicagos ir Cook apskrities Amerikos legiono taryba pagerbs šios apylinkės karius veteranus, kurie yra kovoję Korėjoje ar kitur prasidėjus Korėjos karui 1950 m. liepos 26 d. Kiekvienas toks veteranas gaus garbės pažymėjimą, pasirašytą mero Kennelly ir legiono tarybos.

PRANEŠIMAI
SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugpiūčio 6 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted t., 7:30 val. vak. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes seimo delegatai išduos raportą apie seimo nutarimus.

—A. Kaulakis, nut. rašt.

Eržvilko Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks rugpiūčio 6 d., Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. kviečiami visi nariai atsilankyti į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių aptarimų klubo gerovei.

—Nut. rašt. W. P.

Rytinės Žvaigždės Klubo susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugpiūčio 7 d., 8 val. vak, 3600 W. North Ave., Chicago. Visi nariai malonėkite būti, nes turim daug svarbių dalykų aptarti, taip pat susimokėti duokles.

—A. Walskis, rašt.

PADĖKA

Cecilia Pukšmis
1734 So. Union Ave.

Mirė 1952 metų liepos 28 d. ir palaidota 1952 m. rugpiūčio 1 dieną Šv. Kazimiero kapinėse.

Velionė Cecilia Pukšmis negali atsidėkoti tiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo ją į amžinybės vietą. Todėl mes, atmindami ją ir apgailėdami jos mirtį, dėkojame draugams, atvykusiems į šermenis, atsiuntusiems gėlių, užpirkusiems mišias ir palydėjusiems į kapus.

Dėkojame mūsų dvasiškiems tėveliams, Alice Stephens ir jos moterų chorui, vargonininkų chorui.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Petrui Gurskiui už mandagų ir tvarkingą patarnavimą. Dėkojame karstanešiams, nunešusiems ją į amžinojo poilsio vietą, ir visiems laidotuvėse dalyvavusiems giminėms, draugams bei pažįstamiems. O Tau, mūsų mylimoji, sakome: Ramiai ilsėkis šaltojoj žemelėj.

Nuliūdę lieka:

Motina, Seserys, Dėdienė, Pusbrolis ir Giminės.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkt.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave.
PRospect 6-0099
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
• • •
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
★
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas BIshop 7-9719
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
VIrginia 7-6672 PUllman 5-1270

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

LAIKAS LEISTI VAIKUS Į MOKSLĄ

Ne vistiek, ar lietuvių jaunimas Amerikoje savo raumenimis kraus turtus tiems, kurie čia jų ir taip nemaža turi, ar jie išnaudos šiame krašte gausias lavinimosi ir tobulinimosi galimybes savo pačių labui.

Artėjant rudeniui, metas pagalvoti apie tuos jaunuolius, kurie yra jau baigę vidurines mokyklas arba mokslus, tikėkimės, laikinai, pertraukę. Tai pradėtas, bet nebaigtas krauti kapitalas. Kiekvienam bendruomenės nariui todėl pritinka jais pareikšti savo rūpestį.

Problema, ar visiems turėtų būti suteikiamas aukštojo mokslo malonumas, ir jei ne visiems, tai kam, nėra išspręsta; ji pasilieka nuolatiniu ginčo obuoliu edukatorių tarpe. Nebus nė čia jinai sprendžiama. Pasitenkinsime pastebėję, kad krašte, kuriame turime laimės gyventi, yra įsigaliojęs paprotys tikėti, jog mokslui niekas ne per prastas. Kad teisė į mokslą kiekvienam duota, ir kad viena iš pagrindinių tėvų ambicijų šiandien yra aukštasis mokslas vaikams. Tik žiūrėkime (ir stebėkimės), su kokiu pasiaukojimu mūsų ankstyvesnieji išeiviai leido vaikus į mokslą. Stebėkimės ne dėl to, kad dabar tokio pasiaukojimo nebebūtų (Dieve gink), bet todėl, kad taip elgtasi žmonių, atkeliavusių iš "tamsaus ir juodo" krašto, ne retai kuone beraščių.

Aš gi, pažinęs kelis geriausius Amerikos universitetus, nesusipažinau su jokiu pagrindu būti kukliu, lyginant mūsų studentų intelektualinį lygį ir pasiruošimą su amerikiečių. Mūsų studentai, gavę progos, sugeba pirmauti; ir, rodos, ne pro šalį būtų daugiau tokių progų suteikti.

Aukštojo mokslo nauda šiandien nebeabejojama, ir inteligentų pertekliaus kol kas bijotis netenka, ypačiai techninėse profesijose. Yra, tiesa, faktas, kad mūrininkas dar ir dabar uždirba daugiau už vidutinišką diplomantą, bet dėl šio fakto kaltintini įvairaus plauko humanitarai, kurie, gyvendami kaip bažnyčios žiurkės, numuša graduantų atlyginimo vidurkį (rašantis ir pats humanitaras). Vidutiniškas universiteto žmogus visgi uždirba daugiau už vidutinišką vidurinį mokslą teturintį. Ir yra universitetinių profesijų, kurioms net daugiau dolerių pribyra, kaip mūrininkams. Ir garbės.

Bet mokslas ne vien piniginei ir prestižui svorio priduoda. Jis praplečia žmogaus akiratį, vaizduotę, pasaulio ir savo paties supratimą. Jis duoda jam kur kas platesnes galimybes surasti domėjimosi vertų dalykų, kuo nors gėrėtis. Gyvenimas jam įvairesnis, jis pilnas daiktų, kurie turi savišką reikšmę ir vertybę ir apie kurių buvimą tūlas visiškai nė nežino. Aukštasis mokslas mokina žmogų ne tik išminties (tais retais atvejais, kada tai laikoma aukštojo mokslo tikslu), bet taip pat ir laimės.

Aukštojo mokslo žmogus yra potencialiai laimingesnis negu bemokslis, nes jis turi daugiau progų pajusti tą ekstatišką pasigėrėjimo rūšį, kuri paprastai vadinama laimės vardu. Galima to pasiekti, aišku, ir jokių mokyklų nelankius: bet savarankiškai vis sunkiau.

Bučiau nesąžiningas, jeigu nutylėčiau faktą, kad galvos skaudėjimas daug būdingesnis aukštojo mokslo žmonėms, negu bemoksliams ar mažamoksliams. Dėl to, jie labiau linkę rašyti histeriškus straipsnius vidaus politikos temomis. Panašiai, berods, yra ir su skrandžio uždegimais bei širdies ligomis. Tai tačiau paaiškinama ne pačiu mokslo įsigijimo faktu, bet tais būdais, kuriais jis pritaikomas gyvenime. Biznieriams, kuriems tenka daug įtemptai konkuruoti su kitais biznieriais, širdies ir skilvio ligos, rodos, būdingesnės kaip humanitarams.

ATEITIES žurnalas yra sykį išsitaręs apie Amerikos universitetuose gresiančius pavojus; nenurodė, deja, kurie čia labiausiai gresia. Aš tejžiūriu vieną, ir tą patį tik mergaitėms tegresiantį. Universitetinės moterys vėliau išteka ir didesnis jų procentas lieka senmergėmis; taip pat ir vaikų palaimos mažiau, kaip beraščių šeimose. Man tačiau neatrodo, kad šis pavojus būtų aktualus lietuvių tautos kūrybinio potencialo palaikymui tremtyje. Kiekvienu atveju, aš, būdamas mėgėjas žurnalistas, nejaučiu moralinės paramos rekomenduoti beraštiškumą, kaip priemonę prieaugliui pakelti ir lietuviškų šeimų kūrybai sustiprinti. Nors visai neabejotinai ši priemonė atsiektų abiejų tikslų (pagal revoliucijų tekstą "visomis priemonėmis skatinti...").

Turi universitetinis auklėjimas ir dar vieną tikslą. Žmogus yra būtybė, sugebanti dirbti ne tik rankomis, bet ir intelektu. Universitetas, be kita ko, siekia šį intelektą išlavinti, jam suteikti stiprybės ir medžiagos veikimui. Žmogaus intelektualinis išvystymas iš jo nuo vaikystės įprastų, bet jau išaugtų vystyklų yra pirmutinis universiteto uždavinys. Išmokti galvoti, brandžiai ir objektyviai, atsižvelgiant ne tik į savo paties pažiūras, bet *ir į faktus* — yra gal per daug reikalauti iš kiekvieno akademiko (praeityje, kaip matyti iš jų apsireiškimų spaudoje, to nesulaukta), bet kai kurie universitetai tai stato savo tikslu ir kai kuriais atvejais atsiekia jų įsikūnijimo.

Joks universitetas, kuris iš anksto užsidaro siaurame *viešno principo* kiaute, kuris monopolizuoja tiesą vienai konfesijai arba politinei ideologijai ir uždaro duris kitoms, neatlieka savo pareigos mokslinės tradicijos atžvilgiu. Kad ir kaip geros būtų jo auditorijos, cheminės laboratorijos ar atletikos salės. Mokslininką jis tiktai demoralizuoja. Jeigu man rūpi ne vien būsima alga ar pan., bet ir mano paties dvasinio gyvenimo išsiplėtojimas, problemų suvokimas ir nuovoka intelektualiniais klausimais, tokių ribotos dvasios židinių liepsna manęs nešildo.

Rašančiam yra tekę iš arti pažinti du iš geriausių Amerikos universitetų, vieną privatų, kitą valstybinį. Iš kiek toliau studijuota ir kitokių (pvz. konfesinių) universitetų programos, kalbėtasi su jų lankytojais. Galima, atrodo, padaryti išvadą, kad geriausiuose iš privatinių universitetų (kaip tai Harvardas, Chicaga, Yale) mokslo lygis yra aukštesnis kaip valstybiniuose. Tie, kurie, kaip ir aš, tiki, kad mastymo laisvė yra vienintelė tikrai prigimtoji žmogaus teisė, į politiškai ar konfesiškai apribotas mokyklas yra priversti žiūrėti su tam tikru rezervu. Tokių apsčiai turime ir sovietinamoje Lietuvoje, nors ir ne konfesinių.

Juk negalima laikyti gerą auklėjimo darbą dirbančiomis tokias mokyklas, kuriose draudžiama dėstyti evoliucijos teorija (Tennessee), bakterijų teorija (Christian Scientists); kuriose neskaitoma Sartre, Voltaire, John Stuart Mill, Andre Gide ir daug kitų; yra net tokių (ir tų akivaizdoje aš iš siaubingo skausmo delnuose paslepiu savo veidą), kuriose Index Librorum Prohibitorum nėra naudojamas, kaip praktinis rankvedis visuotinės literatūros ir filosofijos kursui eiti!

Pradėti mokslą niekad ne per vėlu. Septyniasdešimtmečiai yra toje pat, anot DRAUGO, "gražiojoje Chicagoje" gavę vid. mokyklos baigimo diplomą. Kartu su manimi yra atėjęs estradon atsiimti diplomo, šuns vedamas, aklas amerikietis.

Nėra neperžengiama kliūtis nė išlaidos. Geri vaikai jau pasistengs dalį jų patys pasirūpinti, ar tai užsidirbdami, ar stipendijų pavidalu. Ypatingai, kai dabar mūsų visuomenėje vėl kyla susidomėjimas paremti įvairioms partijoms bepriaugantį atžalyną. Studentų Sąjunga dar turi savo fondą, kuris partijų reikalais nesirūpina ir kurio reikalais, savo ruožtu, partijos nesirūpina. Todėl jis neturi tiek pinigų, kiek, sakysime, ateitininkų Studentų šelpimo Fondas.

Turėkime visad galvoje, jog atidėti sprendimai yra neišspręstos problemos. Todėl tikėkimės, kad šeimos, kurioms šį rudenį iškils problema, ar leisti "vaiką" į mokslus, ją išspręs radikaliai teigiamai. Dabar pats laikas atlikti tuo reikalu paruošiamuosius darbus. Studentų organizacijos, tikimasi, neatsisakys suteikti informacijų jos pageidaujantiems. Iš kitos pusės, tikėtinasi, kad visuomenė neatsakys savo paramos aktualiame ir Lietuvai reikalingame mokslinio pasiruošimo darbe tiems, kuriems parama itin reikalinga.

Naujienų gegužinė

Po atostogų bus malonu savo įspūdžiais pasidalinti su draugais rudeninėje "NAUJIENŲ" GEGUŽINĖJE rugpiūčio 17 dieną Libertyville sode, Willow Springs, Ill. Ši dienraščio gegužinė bus tikrai gausi svečiais. Be to, bus įdomi programa: kalbės "Naujienų" redaktorius Dr. P. Grigaitis, pamarginimai ir gera muzika šokėjams, bufetas, užkandžių ir tt. M.

P. S. Šiuo str. daugiau kreipiamasi į tėvus ir visuomenę. Tikėdamas natūraline žmogaus išmintimi, esu tikras, jog panašus kreipimasis į pačius galimus studentus būtų visai net nereikalingas. *V. K.*

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. DA. 6-3859

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 5—$5.40
2 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 2 sv. cukraus, 1 sv. margarino

SIUNTINYS Nr. 12—$6.40
2 sv. kiaulinių taukų, 2 sv. rūkytų lašinių, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 2 svarai cukraus.

SIUNTINYS Nr. 19—$9.95
4 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. kiaulinių taukų, 2 sv. margarino, 2 sv. marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 2 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 4½ sv. cukraus, 2 gabalai tualet. muilo.

SIUNTINYS Nr. 25
E) 9 sv. grynų kiaul. taukų $5.25
C) 15 sv. gryn. kiaul. taikų $8.00

SIUNTINYS Nr. 6—7
10 svarų cukraus $2.60
10 svarų balt. kviet. miltų $2.50

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME IŠDIRBTĄ REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted St. Tel. VIctory 2-1272
STANLEY LITWINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F. S. L. I. C.

10 ATSAKYMŲ

KODĖL APSIMOKA TAUPYTI STANDARD FEDERAL ĮSTAIGOJE:

1. Ji yra stipriausioji taupymo įstaiga
2. Dabar ji moka didesnį dividendą
3. Ji yra grynai lietuviška įstaiga
4. Jos Atsargos Fondas didesnis negu $3,000,000.00
5. Cash, Gov. Bonds ir G. I. paskolų turi daugiau $20,000,000.00
6. Namai ir visi įrengimai priklauso Standard Federal, bet knygose jų vertė yra tiktai $1.00
7. Ji saugiai ir konservatyviai vedama
8. Per 43 metus ji visados visiems išmokėjo pagal pareikalavimą
9. Visuose jos skyriuose mandagus ir teisingas patarnavimas
10. Kiekvieno sąskaita F. S. & L. I. Corp. apdrausta iki $10,000,00

TURTAS - $30,000,000.00

Pinigai padėti prieš 11-tą mėnesio dieną neša dividendus nuo pirmos

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue, Kampas Sacramento Avenue
JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas • Telefonas: VIrginia 7-1141

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neatidaroma.

Progress Furniture Co.
CHICAGOS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖ

teikia mažiausias kainas šiame mieste ant visokių namam reikmenų, nes suglaudė 2-jų krautuvių prekybą į vieną. Su vienos krautuvės operavimo išlaidom daro dviejų krautuvių prekybą už daug daug mažesnes kainas. Daugiau kapitalo, daugiau prekių, mažiau rendų, mažiau algų, taksų, šviesos ir kitų išlaidų.

Faktas kalba pats už save

Chicagos ir apylinkių lietuviai darykite sau ir šiai įstaigai gero —suprasdami, kad nėra ir negali būti kitos Lietuvių baldų krautuvės Chicagoje, kuri galėtų sumušti "Progress" kainas. Dėl kiekvieno namam reikmenų pirkimo, visuomet kreipkitės į šią įstaigą

PROGRESS FURNITURE Co

4181-83 Archer Ave. LAfayette 3-3171

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems.

Tel. VIrginia 7-6533
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 So. Michigan Avenue
Tel. WAterfall 8-3060
Priima nuo 1-4 ir 7-9 val. išskiriant šeštad. ir sekm. Šeštad. susitarus.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036
Rezidencijos BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak. trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI

Offiso ir rezid. telef.: YArds 7-3526
DR. JONAS VALAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
DR. G. J. BYLAITIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
ofisas ir butas
4038 So. Archer Ave.
prie California Ave.
Val.: antr. 2-4, 6-8 p.m., šešt. 1-4 p.m., kitomis dienomis tik susitarus.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. 1:30—4: 7—9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tiktai susitarus.

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 p. p. ir 6—9 vakare, išskyrus sekmadienius.

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė
ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.

Tel. ofiso GR. 6-4322 Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vk.
išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
6159 So. Damen Avenue
Tel.: PRospect 6-7800
Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv., penkt. — 10-1 v. p. p. Pirm., ketv.—4-7 v. v. Treč., penkt.—6-9 v. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Skaitykite "N-nas"

DR. F. V. KAUNAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Uždaryta nuo liepos 21 iki rugp. 3 d.
Ligos atveju kreiptis pas
DR. A. LIPSKĮ,
LA 1-4316 ir CR 7-8315,
arba Dr. Danilevičių (žr. skelbimą).

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
rezid. PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais ir šeštad. nuo 2 — 4.
Nuo liepos 12 d. iki rugp. 18 d. šeštadieniais uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel. HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų trečiad. ir sekmad.

Telef.: ofiso DAnube 6-1125
buto WAlbrook 5-6691
Dr. A. Valis - Labokas
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 SO. HALSTED ST.
Val.: 1-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Res. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

Dr. Kazimieras
MICHEL

OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite siūlo įverti į adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrite skaityti, užeikit pasitarti pas Dr. Michel —nieko nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiųskite money orderį į:

LEGULO, 5618 W. Eddy St.,
Chicago 34, Ill. MUlberry 5-3694

FOTOGRAFAS
CONRADAS
(LIETUVIS)

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė —vestuvės. Jaunavedžiai gaus puikią ir brangią dovaną. Sąžiningai ir gražiai atliekamas darbas.
414 WEST 63rd STREET
Telefonai:
ENg. 4-5883 ir ENg. 4-5840

SAVINGS ACCOUNTS INSURED
SEMI-ANNUAL DIVIDENDS

CITIZENS FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1542 Halsted St. • Chicago Heights, Ill.
Phone: SKYLINE 4-4700

SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% ON SAVINGS
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R. PIETKIEWICZ PRES.

BUDRIKO SANDĖLIO IŠPARDAVIMAS

$100,000 Vertės Baldų Kainų Numažinimo Išpardavimas

3241 SO. HALSTED STREET

Budriks didžiulio sandėlio parodymui kambariai kimšte prikimšti puikiausiais baldais. Kaina visada žemesnė, nes mūsų renda yra žemesnė, mes dabar dar nukirtome šias kainas iki pat kaulo greitam ištuštinimui. Dabar jus gausite platų pasirinkimą mūsų kaina —taip, daiktas po daikto gausite žemesne kaina, negu mums kainuoja. Štai yra jūsų gyvenimo proga gauti pirmutinį pasirinkimą geriausių prekių žemiausia kaina. Daug prekių platesnio pasirinkimo, kitų tik po kelis, dar kitų tik po vieną. Ateikite dabar, gaukite ką jus norite beveik jūsų pačių kainomis.

REGULIARIAI $27.50
INNNERSPRING MATRACAI AR BOX SPRING
Mes numažinome kainas, kad duoti jums progą pirkti šiuos matracus ir box springs, kurie yra "out of this world" dėl patogumo ir vertės **$19.50**

HOLLYWOOD LOVOS GRUPĖ
Įskaitant Plastic Headboard, innerspring matracas ir box spring, su kojomis, kompletas **$59.50**
Hollywood Lova su minkštu galu, plastic, plieniniais frėmais, antratukų. Didelės ir mažos mieros, su springsais, springsiniu matracu. Viskas vertės $72.00, už **$49.05**

IŠTUŠTINIMAS MŪSŲ REGULIARAI $79.00 IKI $99.00 VERTĖS SOFA LOVŲ
Mes sudėjome į daiktą kelias sofa-lovas, kiekviena dviem asmenim miegoti ir nukirtome kainą greitam jų išpardavimui. Kai kurios jos yra su plastika apdengtom "rankom" **$59.50**

REGULIARIAI $149.00 VERTĖS KROEHLER 3 ŠMOTŲ MODERNIŠKA SECTIONAL SOFA
Dvi low-arm sekcijos, viena vidurinė sekcija—sudėti ir išskirstyti jas savo patogumui ir jūsų kambario reikalingumui. Moderniškos uždangos. Pripildyta springsais visur, tik **$99.50**

REGULIARIAI $179.00 VERTĖS KROEHLER 2 ŠMOTŲ SETAS PUIKIOS MOHAIR FRIEZE
Smagus, malonus sėdėti, su pilnais coil-springsais ir apverčiamomis sėdynių paduškomis (dvigubai ilgiau dėvisi). Storai pripildyta užpakalyje sėdėjimo patogumui. Tik **$139.50**
DYKAI Plastikos Uždangos su kiekvienu Parlor Setu, Sleeper arba Lounge be primokėjimo!

REGULIARIAI $25.00 GYVENAMOJO KAMB. STALAI LIME OAK, WALNUT, MAHOGANY, BLONDE
Jūsų pasirinkimas iš "step, cocktail" arba lempos ir reguliauriai gale pastatyti staliukų. Pasirinkimas po **$14.00**
Reguliariai $49.00 vertės Grindų Lempos. **$22.00**
Rembrandts specialiai nupigintai iki **$9.00**
STALUI LEMPOS — Reguliariai $25.00 vertės
Daug nupiginta ir didelis jums susitaupymas! **$3.75**
NUO SIENOS IKI SIENAI KAURAS—Grynai vilnonis .... Reguliariai $8.00 ketv. jardas. Pardavimo kaina ..... yard

$89.00 WOOL-FACE KAURAS
Jūs norėsite tokį kaurą kiekviename jūsų namo kambaryje. Jus galėsite pasirinkti iš daugelio spalvų ir pavidalų. Puikiausia atrodantieji ir tikrai žema kaina **$59.50**

REGULIARIAI $129.00 3 ŠM. GRYNAI KLEVO SETAS
Stipraus klevo su "wear resistant hard-glaze" užbaigimo. Komodė su veidrodžiu, skrynia, pilno dydžio lova tik už **$99.50**

REGULIARIAI $179.00 VERTĖS 7 ŠMOTŲ VALGOMOJO KAMB. SETAS DAILAUS LIMED OAK
Stebūklas moderniškos pirklybos! Didelis "extension style", storų lentų viršus, "curved pedestal base" stalas, su 6 krėslais, uždengti gražiausia, moderniškiausia suktų vilnų medžiaga kur jūs kada matėte. Dabar tiktai už **$139.50**

3 ŠMOTŲ 18-to AMŽIAUS MAHOGANY SETAS
Dviguba Komodė, "Chest-onChest", Poster Lova. Parduodama už $359.00! Specialiai dabar tik **$231.00**
FREEZER — Ceneral Electric 11 kub. pėdų $429.95
FREEZER 20 kub. pėdų, stačias. Žema kaina $749.50
FREEZER — 15 kub. pėdų. Teisinga kaina, tik už $439.50

NUO $100.00 IKI $300.00 DYKAI MAISTO URMO KAINA
DVIEJŲ DURŲ REFRIGERATOR ir FREEZER
20 kub. pėdų Stainless Steel viduje $595.00

TELEVIZIJŲ IŠPARDAVIMAS

PERTAISYTOS TELEVIZIJOS GARANTUOJAMOS KAIP NAUJOS

RCA VICTOR TELEVIZIJA — 10 colių	**$68.50**
STROMBERG CARLSON — 12½ colių, tiktai	**$68.50**
MOTOROLA 7½ coliu	**$38.50**
EMERSON 12½ COLIŲ CONSOLE	**$68.50**
TRANS-VUE 20 COLIŲ	**$168.50**
TRAVLER TELEVIZIJA — 16 COLIŲ	**$89.50**
RAYTHEON 18 COLIŲ CONSOLE	**$128.50**
ZENITH — 16 COLIŲ po	**$118.50**
PHILCO — 16 COLIŲ po	**$118.50**
ADMIRAL TELEVIZIJA, RADIO ir PHONOGRAPH COMB.	**$168.50**
NAUJI ELEKTRINIAI VACUUM CLEANERS nuo	**$10.00**
NAUJOS ELEKTR. SKALBIAMOS MAŠINOS—Reg. $109,	**$69.00**
NAUJAS 7 KUB. PD. REFRIGERATOR—Reg. $209.00	**$129.00**
Nauja Siuvamoji Mašina—Elektrinė Console—Reg. $150.00,	**$99.00**
5 ŠMOTŲ CHROME DINETTE SETAI—Reg. $89.00,	**$49.00**
METALINĖS VASARAI SUPAMOS KĖDĖS—Reg. $8.00,	**$4.00**
KŪDIKIAMS VEŽIMĖLIAI—Pilno dydžio—Reg. $42.00,	**$29.00**

Pas Budriks jus rasite didžiausią baldų vertės pasirinkimą, kur jus kada nors matėte po vienu stogu. Trys aukštai rakandų, naminių reikmenų ir brangenybių. Milžiniški pirkimai kiekvienam kambariui naujomis ir žemiausiomis sąlygomis.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 So. Halsted Street

ATDARA PIRMAD. IR KETVIRTAD. VAKARAIS IKI 9:30 P. M.

Nauja Budriko Radio Valanda iš WHFC, 1450 kil. Radio Stoties ketvirtadienio vakarais nuo 6 val. iki 7 val. su orkestru ir dainomis.

DAINUOJA NAUJIENŲ GEGUŽINĖJE

ELENA KRIŠTONAITĖ

Rugpčiūčio 17 dieną Liberty Parke, Willow Springs, Ill., "NAUJIENŲ" rudeniniame piknike dainuos solistė Elena Krištonaitė. Akompanuos orkestras. Jos malonus balsas visiems patinka. Be to, piknike bus ir kitokių margumynų. Šokiams grieš puikus orkestras. Lietuviška visuomenė yra nuoširdžaii kviečiama gausiai atsilankyti.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Nukautas raketierius multimilijonierius

Pirmadienio vakare vėlai buvo nušautas prie savo namų, 5239 S. Michigan, Theodor Roe, 54 m. amžiaus vadinamasis pietinės miesto dalies raketierių karalius, kurio turtai siekė daugelį milijonų dolerių. Užmušėjai automobiliu pabėgo.

Sakoma, kad Roe buvo norimas likviduoti nusikaltimų sindikato, kuriam šis raketierius nepriklausė. Pereitų metų vasarą jis buvo užpultas trijų vyrų, kurie norėjo jį nužudyti. Bet tada jiems tai nepavyko, buvo užmuštas Roe lydėjusio policininko vienas užpuolėjų Caifano. Roe žmona sako, jog nuo to laiko jie vis buvę grasomi mirtimi.

Miesto tarybos nusikaltimų tyrinėjimo komiteto advokatas Kohn sako, jog Roe iki pat mirties varęs raketo biznį su policijos žinia. Esą įdomu, kaip pareiškė Kohn, kad komiteto informatorius buvęs suimtas už tariamą policijos papirkimą.

Ką jie pasiūlys visuomenei?

Illinojaus respublikonų delegacija buvo nuvykusi pas Eisenhower į Denver ir ypač ragino, kad respublikonų kandidatas į JAV prezidentus paskelbtų apylinkių partijos vadams, dėl ko žmonės turėtų balsuoti už respublikonų kandidatą. Per kelerius pereituosius rinkimus tie vadovai neturėję ką pasakyti publikai, kuri į juos kreipėsi.

Šiaip Eisenhoweris pažadėjęs delegacijai rūpintis "sukurti geresnę Ameriką, kuri nesirems karu"; laikytis respublikonų partijos programos, pasilikdamas tik sau teisę ją pagal savo nuomonę aiškinti, o užsienio politikoje kiekvieną žygį vertinti "pagal 156 milijonų amerikiečių pačių interesus".

Mašinos balsui tikrinti

Stojantieji į Northwestern universiteto dainavimo klasę studentai tikrina savo balsą tam tikros mašinos pagalba. Iš to sprendžiama apie balso tinkamumą dainavimo karjerai. Gera klausa ir natūralus ritmo bei gaidos aukštumo jautimas esą svarbiau negu įsigytasis muzikos mokslas.

Apmetė policiją akmenimis

Darbininkai apmėtė policiją akmenimis, kai ji saugojo kitus darbininkus, kurie pro piketo linijas vežė krovinį iš Intern. Harvester Co. įmonės, 2557 Blue Island.

Muštynės su policija tęsėsi 5 minutes. 2 policininkai buvo sužeisti; 17 darbininkų buvo areštuota, kurie vėliau už užstatą buvo vėl paleisti.

Riaušės kilo pirmadienį, darbininkams pasipriešinus prieš kampanijos pastangas išmontuoti įmonę ir pervežti į New Orleans, kur, esą, bus galima gauti pigesnę darbo jėgą. Bet įmonė sako, jog jau prieš 2 metus perkėlimas buvęs numatytas, o čia dirbantieji darbininkai būsią arba paimti į naują vietą, arba aprūpinti kompensacijomis.

Harvester 4,000 darbininkų streikas prasidėjo pirmadienį, kai kompanija nustatė didesnes akordinio darbo normas ir tuo būdu darbininkų uždarbis sumažėjęs.

Eismo taisyklės

Prasidėjus 3 mėnesių saugaus eismo propagandai, pramonės įmonės dalija savo darbininkams lapelius, kuriuose aiškinama, kaip elgtis, norint išvengti eismo (trafiko) nelaimių. Tam tikslui reikia: 1. neiti per gatvę vidury bloko; 2. vaikščiojantieji turi žiūrėti į gatvių signalus (šviesas); 3. vairuotojai turi žiūrėti į greičio ženklus; 4. nevažiuoti pasigėrus; 5. vairuotojas turi užleisti pėsčiajam dešinę gatvės pusę; 6. prie sustojimo ženklų visai sustoti; 7. nepastatyti nelegalioj vietoj automobilio.

Stevensonas veikiąs savarankiškai

Demokratų nuominuotas į prezidentus Stevensonas pareiškė, jog esą iš piršto išlaužti tvirtinimai, kad jis esąs "didžiųjų miesto bosų" įrankis ir priklausąs nuo kitų prezidentinės kampanijos grupių. Šioje kampanijoje jis esąs pats sau ponas, iš niekur nurodymų negaunąs.

Ta pačia proga spaudos konferencijoje Stevensonas pažymėjo, jog jis suprantąs, kad krašte joučiamas noras keisti, atšviežinti politikos gyvenimą.

Apie Lietuvą, pasaulį šviesų Tik "Naujienos" skelbia tiesą.

CLASSIFIED ADVT.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

WELL established money making hamburger-grill. Established 3 yrs. Good location. Near Harlem Ave. Steady clientele. Priced reasonably for immediate sale due to other interests. 7049 Higgins Ave. or phone NEwcastle 1-8739.

PARDAVIMUI "DRIVE-IN STAND" IR GASOLINO STOTIS
12½ akro žemės, ideali vieta kabinoms, 700 pėdų prie vieškelio; kaina prieinama, tik su $3,000 įmokėjimu; žinoma kaip Skippy's Drive-In ant 50 vieškelio, tarp Lake Geneva ir Williams Bay, Wisconsin. Dėl žinių šaukit Lake Geneva 5-6311.

PARDUOSIU AR MAINYSIU
Taverną su 4 butų namu (du po 4 kambarius ir 2 po 5 kamb.) su geromis pajamomis. Pardavimo priežastis — liga. Parduosiu arba mainysiu į gerą farmą netoli Chicagos, Michigan arba Indianoj, kad būtų prie ežero ir gero kelio, nekalnuota žemė ir geri pastatai.

549 W. 18th STREET

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežimiai

WESTERN AUTO EXCHANGE

Autorizuotas dyleris, kurį kiekvienas, kuris žada pirkti automobilį, turėtų žinoti.
Mes turime virš 100 įvairiausių patikrintų ir garantuotų automobilių.
Tremtinys lietuvis pardavėjas suteiks Jums sąžiningiausią ir mandagiausią patarnavimą.

ATSARGA GĖDOS NEDARO.

Prieš perkant automobilį nepamirškite užeiti ar telefonuokite:

MR. A. SLUTAS
WESTERN AUTO EXCHANGE
6400 So. Western Ave.
REpublic 7-6400

A & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
Visuomet geras pasirinkimas
VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1952 metų
$25.00 ir aukščiau
MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS
Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

Daugiau paralyžo susirgimų

Šiais metais Chicagoje padidėjo susirgimai paralyžu. Jų buvo 124 atvejai, iš kurių 10 žmonių mirė. Pernai susirgimų buvo 67, o mirė 3. Tačiau dar nemanoma, kad būtų jau prasidėjusi paralyžo epidemija.

Balfo gegužinė

Chicagos Balfo Apskrities Valdybos ir Chicagoje esančių skyrių valdybų pastangomis rengiamas piknikas, kuris įvyks rugpiūčio 10 d. Liberty sode, Willow Springs, Ill.

Šokiams gros Siliūno orkestras. Veiks lietuviškų valgių ir gėrimų bufetai.

Atvykę žmonės busais nuo Archer gatvės iki daržo bus nuvežti lengvomis mašinomis.

Įėjimas neapmokamas. Visi kviečiami į šią gegužinę atsilankyti ir tuo paremti varge esančius mūsų brolius Vokietijoje ir kitur. **Valdyba.**

Į STANDARD FEDERAL PADĖJO DAUGIAU NEGU DU MILLIJONUS

Praeitą mėnesį chicagiečiai padėjo daugiau negu du milijonus dolerių į Standard Federal Savings and Loan Association.

Matyt, kad taupytojus paveikė šios įstaigos direktorių nutarimas mokėti po 3% dividendų. Standard Federal yra stipri įstaiga, jai vadovauja Justinas Mackevičius.

Dainuokim Lietuviškai
Modernieji šokiai ir dainos, dainuojamos milijonų amerikiečių, galima dainuoti ir mūsų kalba.
ANDRIAUS MIRONO "40 POPULIARIŲ DAINŲ"
Kaina 75 c. Persiuntimas 10 c.
Gaunama "NAUJIENOSE", 1739 So. Halsted St.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MILLING MAŠINOS OPERATORIŲ
Turi būti patyrę ir galintieji nusitaisyti savo darbą.
Savo įrankiai reikalingi.
Geros darbo sąlygos.
Grupinė apdrauda.
$1.75½ per valandą pradžioj.
Bonusas dirbantiems naktimis.

Šaukit ar matykit Mr. Slieger.

STANDARD PACKAGING CORPORATION
1200 W. Fullerton
DIversey 8-4000

AUTO MECHANICS
All the work you want in a 50-50 new car dealer shop.
Chevrolet or GENERAL MOTOR experience required.
Ideal working conditions.
See MR. MEREDITH
5710 South Ashland,
or call
REpublic 7-6200

TOOL AND DIE MAKER
EXPERIENCED TO BUILD JIGS AND FIXTURES AND SIMPLE DIES
also
STOCK ROOM CLERK
Day Shift; Clean Shop
5-day week.
AUTOMATIC BURNER CORP.
1823 W. CARROLL AVE.

RADION CORPORATION
needs
ASSEMBLERS
MACHINE OPERATORS
and
INSPECTORS
Pleasant working conditions.
Many employee benefits.
5 day week.
1130 Wisconsin Ave.
1900 north on Clybourn.

STOCKMAN
For shop. Knowledge of inventory.
Able to drive lift truck.
Steady work.
Good pay.
1823 W. Carroll Ave.

We have immediate openings for
HAND NAILERS
Experienced on
Wooden boxes and crates.
Good piece work rates.
Also general factory work.
Excellent working conditions in Our New Plant.
Wages top plus overtime.
APSCO PRODUCTS CO.
9325 W. Byron Street
or apply at
4032 W. Armitage Ave.
Phones: BElmont 5-1426 or GLadstone 5-0800.

AUTO SEAT COVER INSTALLATION MAN
Experienced
By manufacturer.
Good salary.
1625 South Michigan Ave.

BRICKLAYERS
WORK ALL YEAR AROUND
BIG JOB ALL YEAR AROUND
WILLIAM TOTO CONSTRUCTION CO.
44th and Cicero

JAUNŲ VYRŲ
Bendram dirbtuvės darbui.
Išmokysime.
Geras mokestis ir valandos.
Turi kalbėti ir suprasti angliškai.
SEAMAN BAG COMPANY
2512 So. Damen Ave.

DŽENITORIAUS-NAKTIES SARGO
Nuo 12 vidurnakties iki 8 ryto.
Geras mokestis. Nuolatai.
Turi kalbėti angliškai.
WESTERN CASKET CO.
1156 W. Cullerton St.
(20-ta, arti Racine).

FOR RENT—IN GENERAL
Bendrai—Rendai

IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių furnišiuotas butas. 1058 W. 59th St.

Garsinkitės "N-nose'

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

TARNAITĖS — ANTROSIOS

Puikus pradžioje uždarbis. Savas privatus kambarys moteriai, patyrusiai prie bendro namų ruošos ir apsiskalbimo darbo. Maloni šeimyniška aplinkuma.
Rinktina šiaurės miesto dalyje apylinkė.

Šaukite mano raštinę
CALUMET 5-4473.
MR. JOSEPH.

PACK CANDY
New modern factory. No experience necessary. Uniforms furnished. Free hospital insurance. Paid holidays and vacations. Liberal employee benefits. Cafeteria.
We are 2 blocks north of Oakton and Cicero, Skokie, Ill.
Convenient transportation, CTA bus at Howard or Skokie bus on Cicero.
FARLEY MANUFACTURING COMPANY
4820 Searle Parkway, Skokie, Ill.
Phone: COrnelia 7-3630.

SUDĖSTYMUI MERGINŲ
Dieninėm ir naktinėm pakaitom.
Mokestis nuo valandų ir bonus.
Apmokamos atostogos.
NORTHWEST FABRICATORS
1539 No. Throop Street
kampas Elston ir North Ave.

OPERATORKŲ, patyrusių matrasų dirbtuvės darbe. Geras atlyginimas, nuolatinis darbas, įvairios pašalpos.
LINCOLN BEDDING CO.,
849 So. Blue Island Ave.
HAymarket 1-1209

PATYRUSIOS "GRILL" MOTERS
Nuo 6:30 ryto iki 2:30 po pietų.
Taip patarnautojos ir fontanos merginos dirbti vakarais nuo 6 vak. iki 1:30 ryto.
SLICK CHICK DRIVE-IN
5940 Lincoln Ave.
LOngbeach 1-7749

REIKIA moters 50 metų ar jaunesnės bendram darbui dirbtuvėje, gaminančioje specialį maistą (dietą).
Geras susisiekimas.
Geros darbo sąlygos.
THE CHICAGO DIETETIC SUPPLY HOUSE
1750 W. Van Buren St.

JAUNŲ MOTERŲ
Bendram dirbtuvės darbui.
Išmokysime.
Geras mokestis ir valandos.
Turi kalbėti ir suprasti angliškai.
SEAMAN BAG COMPANY
2512 So. Damen Ave.

SALDAINIŲ PAKUOTOJŲ
Vėsinamame patogume.
Pageidaujami patyrę ar išmokysime
Gera alga. Duodamos uniformos.
Dykai duodama kava.
STEVENS CANDY KITCHEN
611 No. Sacramento.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

6240 SO. KILDARE
4 kambarių, naujas namas. Visur ąžuolo medžiu apmušta. Tikrų tile maudynė. Alyva "forced air" šildoma. Arti susisiekimo. Pilnas sklepas. Su grindim pastogė, insuliuotas. Kaina $16,800.

PARK RIDGE — SAVININKAS
6 kambarių ranch, su natūrališka ugniaviete. Nuo sienos iki sienai kilimas; karnizai, venetian uždangos, langų drobės. Beržo kabinetai virtuvėje, čerpių maudynė, dvigubi žiemai langai. Arti mokyklos ir susisiekimo. $25,750. TAlcott 3-2831.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį—
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave.
GRovehill 6-4177.

JOHN G. MEŽLAIŠKIS
Generalinis Kontraktorius
ir Namų Statytojas
Statome štorus ir privatiškus namus pagal užsakymą. Apskaičiavimas veltui. Reikale kreipkitės ir gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
6649 SO. MOZART STREET
Tel. GRovehill 6-6588

TELEVIZIJOS IR RADIO
Taisymas - Pardavimas
Tel.: DAnube 6-6887

DAINA TELEVISION CO.
3120 So. Halsted St.

Mes taisome visokias
SIUVAMAS MAŠINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koja minamas mašinas į elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: CLiffside 4-6847